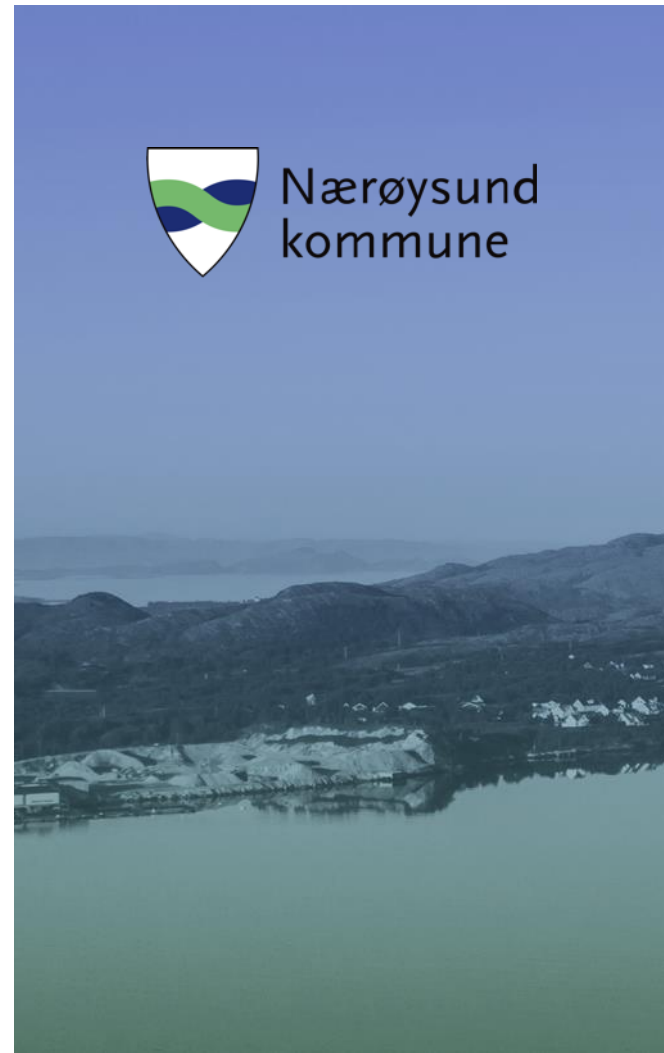

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2024-2027

Framlagt 7. november 2023

Agenda:

- Hovedtrekk budsjett
- Demografiutvikling
- Utenforskap
- Utvikling sosiale ytelser
- Organisatoriske tilpasninger
- Driftsinntekter
- Driftsbudsjett
- Lånegjeld
- Investeringsbudsjett
- Budsjettutfordringer kommunalområder
- Handlefrihet
- Havbruks- og vindkraftinntekter
- Videre prosess

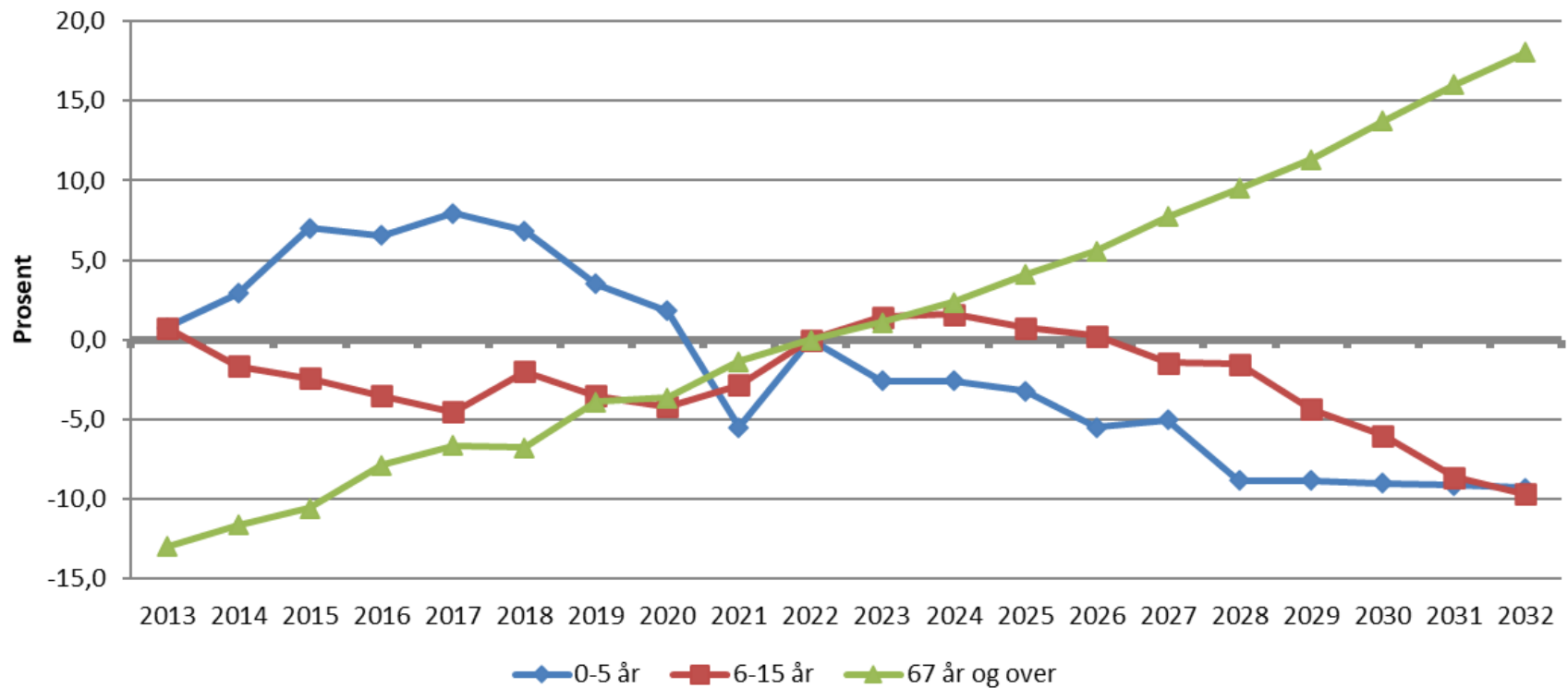

- Budsjett og økonomiplan for perioden 2024 - 2027 oppleves som trang, med lite politisk handlingsrom
- Det økonomiske utfordringsbilde viser store behov for organisasjonsmessige endringer/tilpasninger av struktur i ny kommune.
- Behov for etablering av økonomisk bærekraftig drift
  - Reduksjon av gjeldsbelastning. Sette investeringer på vent.
  - Utnytte personalressurser på en mer effektiv og fleksibel måte
  - Vurdere tjenestenivået, prioritere lovpålagte tjenester
  - Redusere ambisjonsnivået
- Økte frie inntekter blir spist opp av økte renter, avdrag, sentrale føringer og demografiendringer.
- Attraktiv arbeidsplass, og en attraktiv kommune å bo i

Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

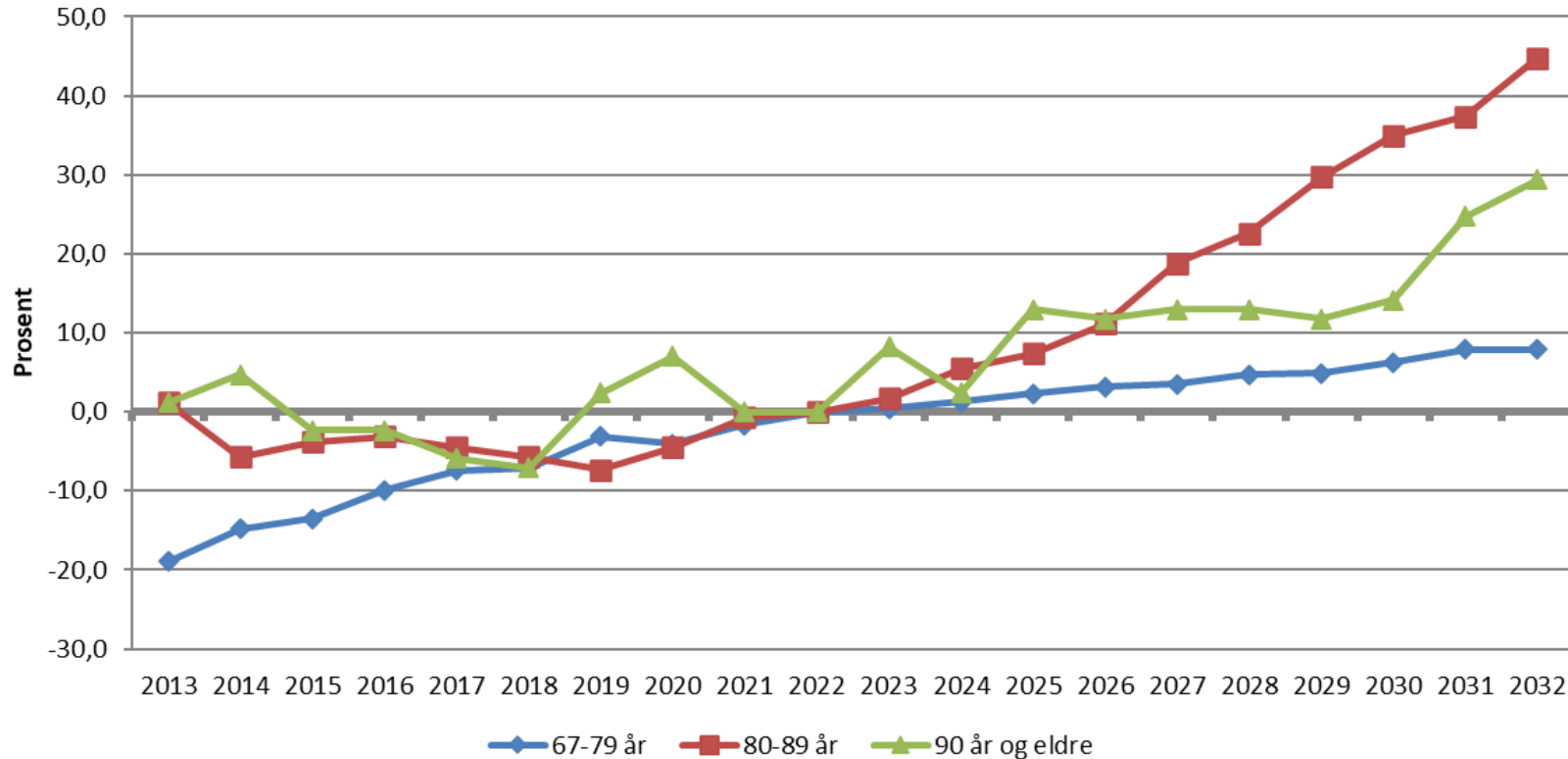
(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

Utvikling folketall 67-79 år, 80-89 år og 90 år + i kommunen per

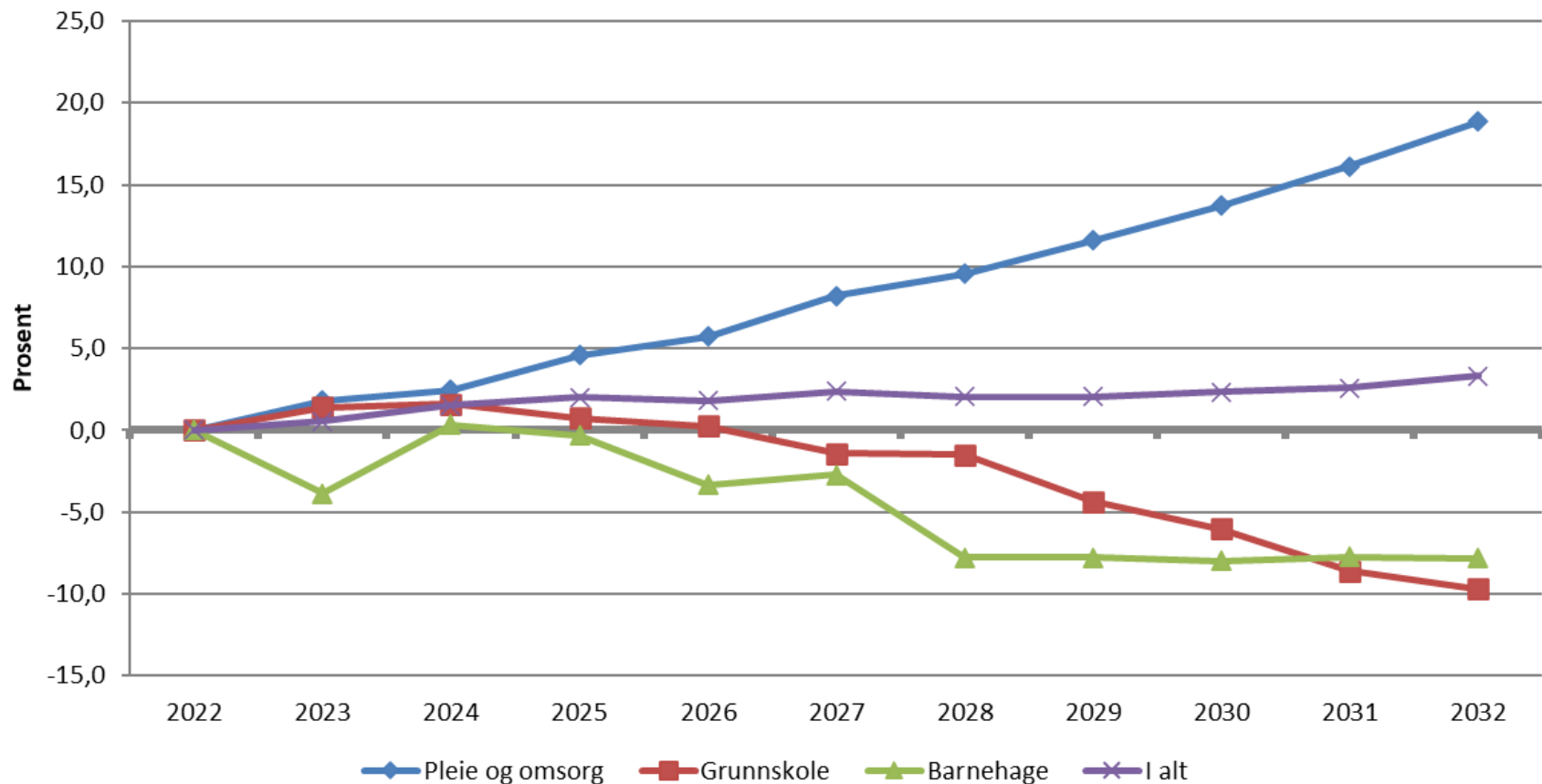
1.1

(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

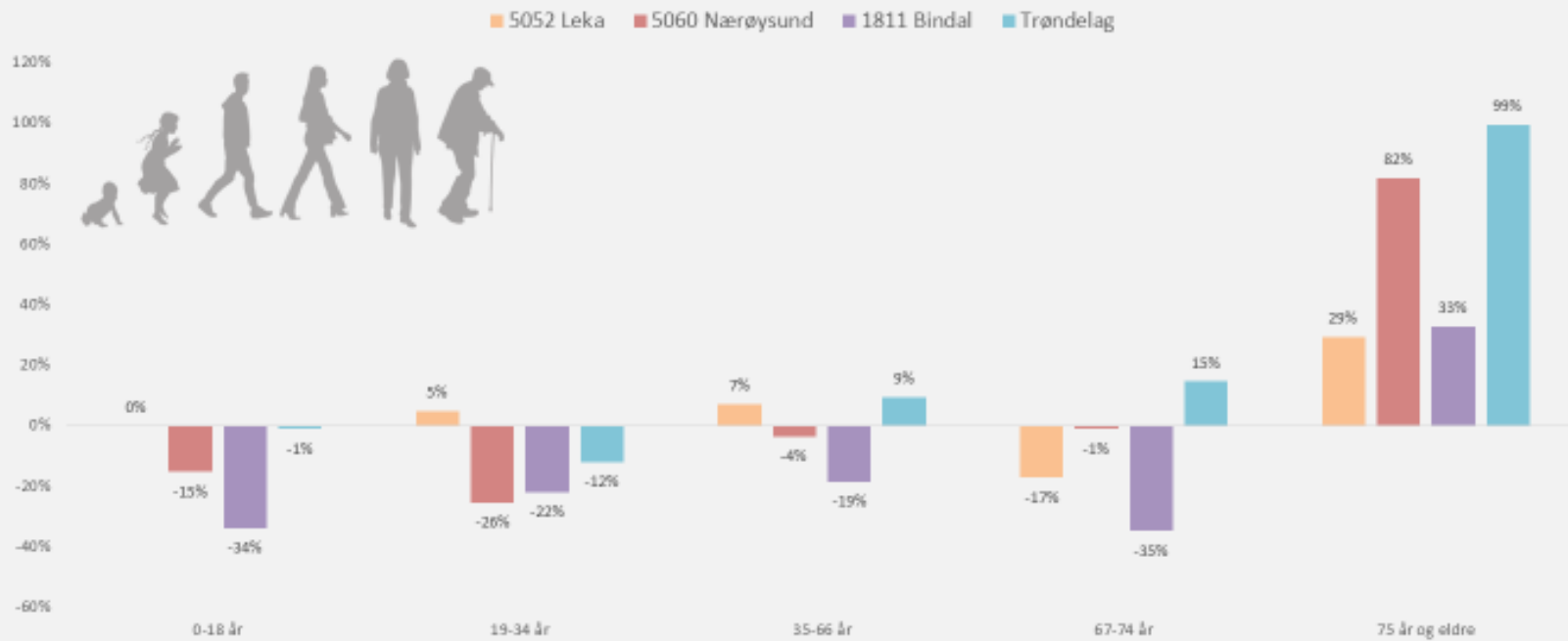

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2022 - 2032

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Befolkningsframskriving fra 2022-2050

NAV

Tall – Befolkning i Nærøysund:

Befolkning

Folketalet

2. kvartal 2023

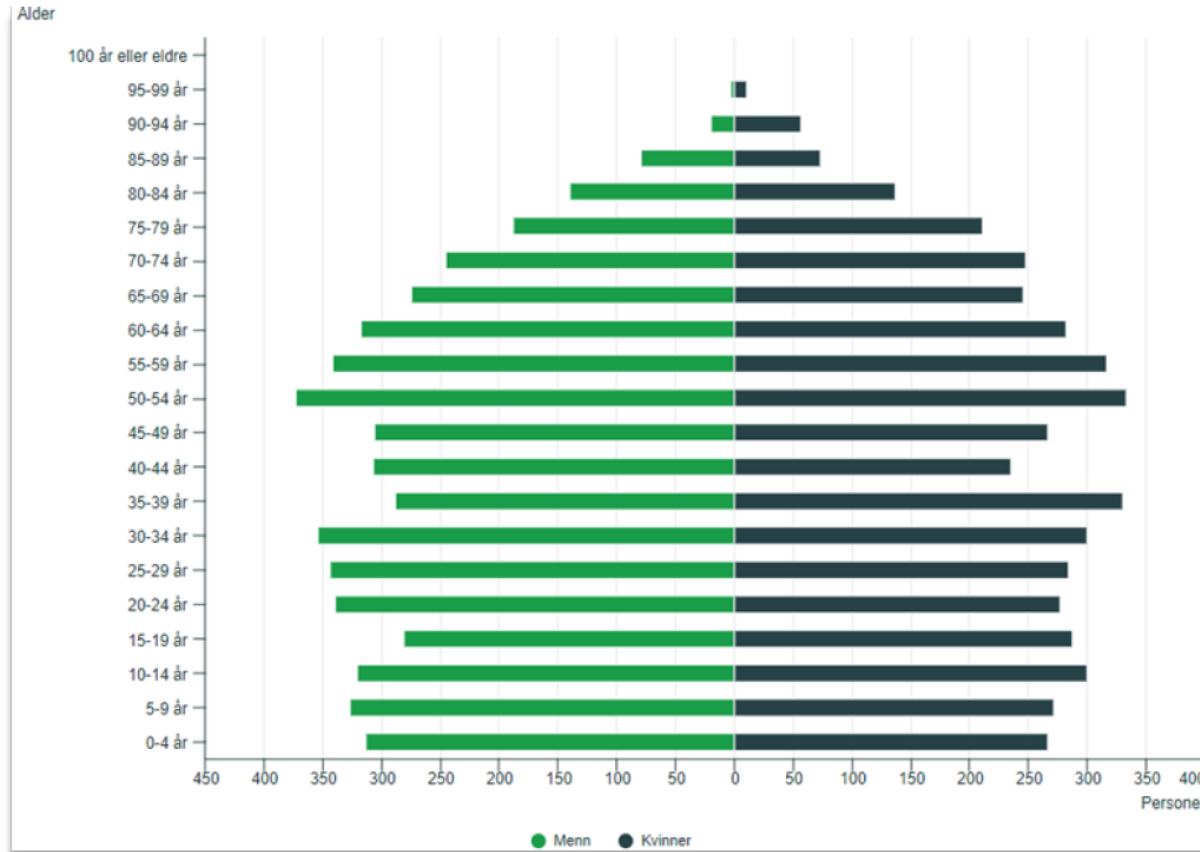
10 014 innbyggere

Kilde

Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Aldersfordeling av innbyggerne i kommunen

Kilde ssb.no 07459 - sist endret: 21.02.2023

	HELE LANDET		ERØYSUND (FRA 1.1.2023)			Bruk av folketall 1.7.2023		Endring fra foregående år 1000 kr
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj kr per innb	1000 kr	
0-1 år	0,0058	107 155	235	1,2080	0,12 %	78	784	430,9
2-5 år	0,1348	227 495	466	1,1283	1,73 %	1 122	11 232	4 414,4
6-15 år	0,2527	644 583	1 245	1,0639	1,61 %	1 047	10 483	3 959,4
16-22 år	0,0241	456 837	832	1,0031	0,01 %	5	49	-458,7
23-66 år	0,1081	3 173 134	5 494	0,9537	-0,50 %	-325	-3 254	-333,7
67-79 år	0,0605	653 532	1 227	1,0341	0,21 %	134	1 341	-160,5
80-89 år	0,0806	205 264	425	1,1404	1,13 %	735	7 353	-2 669,6
over 90 år	0,0403	46 056	87	1,0405	0,16 %	106	1 059	345,5
Basistillegg	0,0163	275	0,7597	1,5218	0,85 %	552	5 526	112,3
Sone	0,0103	21 599 834	83 328	2,1249	1,16 %	752	7 527	315,9
Nabo	0,0103	9 877 360	34 847	1,9432	0,97 %	630	6 311	256,3
Landbrukskriterium	0,0019	1	0,0044	2,3980	0,27 %	172	1 726	-166,7
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0067	54 481	122	1,2334	0,16 %	101	1 016	-271,4
Flyktninger uten integreringstilsk	0,0078	183 480	187	0,5614	-0,34 %	-222	-2 223	499,3
Dødlighet	0,0474	41 670	80	1,0575	0,27 %	177	1 769	-849,4
Barn 0-15 med enslige forsørger	0,0168	149 356	314	1,1580	0,27 %	172	1 724	84,5
Lavinntekt	0,0105	257 338	305	0,6528	-0,36 %	-237	-2 368	-59,9
Uføre 18-49 år	0,0060	124 228	263	1,1661	0,10 %	65	647	67,3
Opphopningsindeks	0,0088	118	0,1112	0,5206	-0,42 %	-274	-2 740	1 176,0
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	515 435	816	0,8720	-0,23 %	-150	-1 497	-81,4
PU over 16 år	0,0507	20 482	46	1,2370	1,20 %	780	7 807	-1 126,3
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	398 431	857	1,1847	0,88 %	568	5 689	-279,8
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	43 634	90	1,1345	0,22 %	142	1 424	-1 763,5
Innbyggere med høyere utdann	0,0179	1 567 840	1 596	0,5607	-0,79 %	-510	-5 109	-281,8
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,08663	8,66 %	5 621	56 276	3 159
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						Alle tall i 1000 kr		
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						56 276		
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler						2 445		
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						58 721		
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:						64 893		

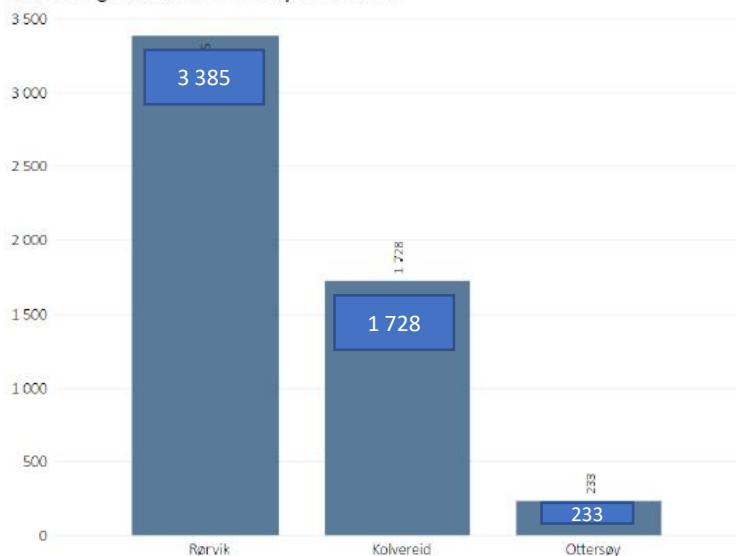
Byer og tettsteder i Nærøysund:

Et tettsted er en samling nærliggende hus der det bor minst 200 personer. Etter denne definisjonen så er det 103 tettsteder i Trøndelag i 2022. Det er store forskjeller mellom tettstedene både å befolkning og areal

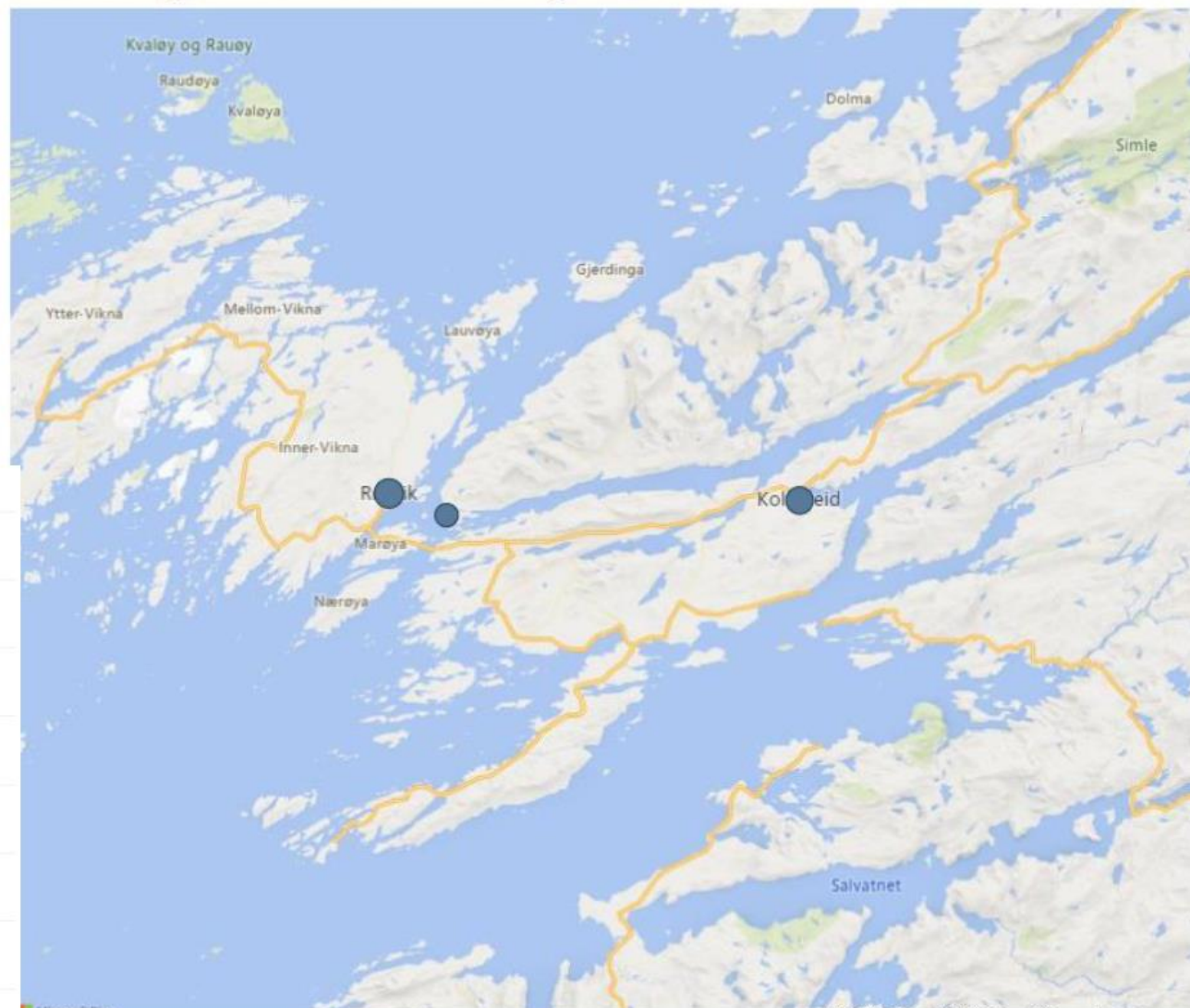
Rørвик er den 14 største by / tettstedet i Trøndelag, mens Kolvareid er det 23 største av 103 tettsteder pr. definisjon.

[Tettsted i Trøndelag i tall \(trondelagital.no\)](https://trondelagital.no)

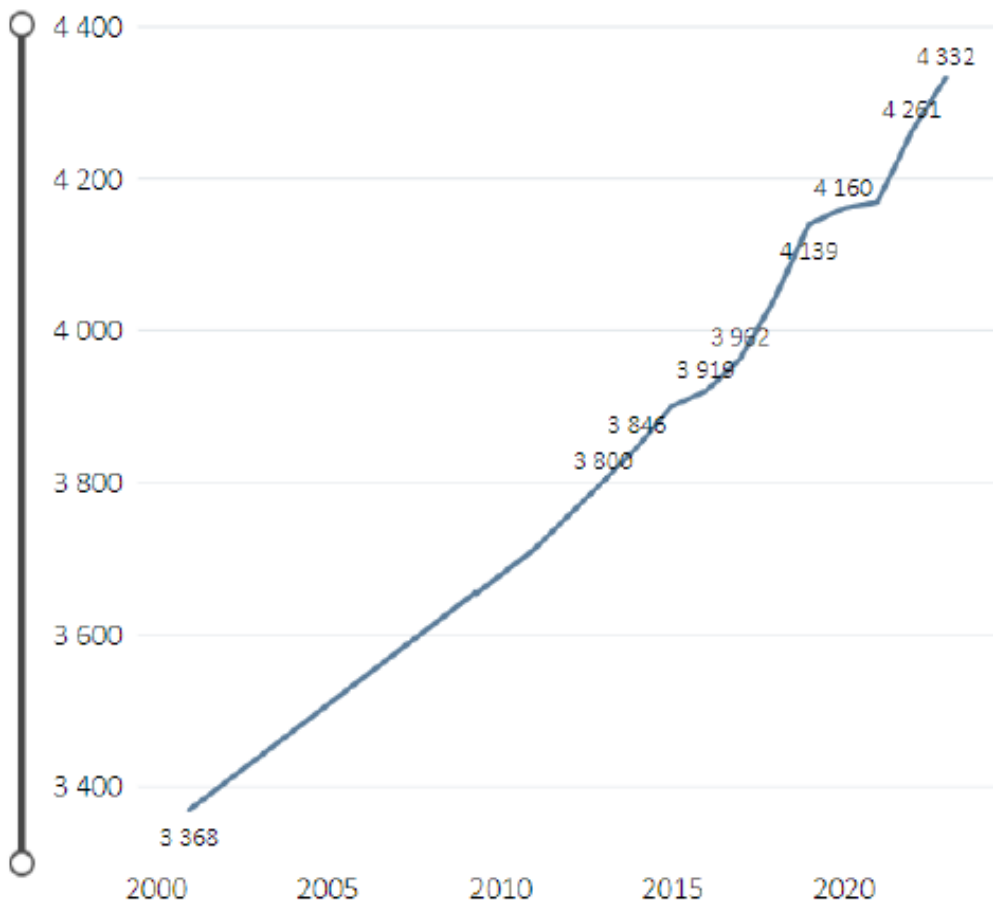
Befolkning i tettsteder i Nærøysund i 2022

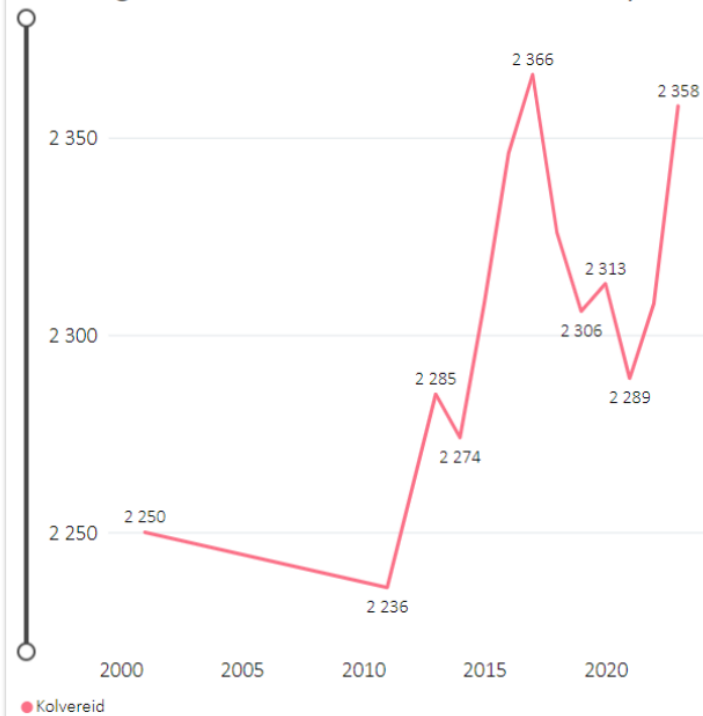
Befolkning i tettsteder i Trøndelag i 2022

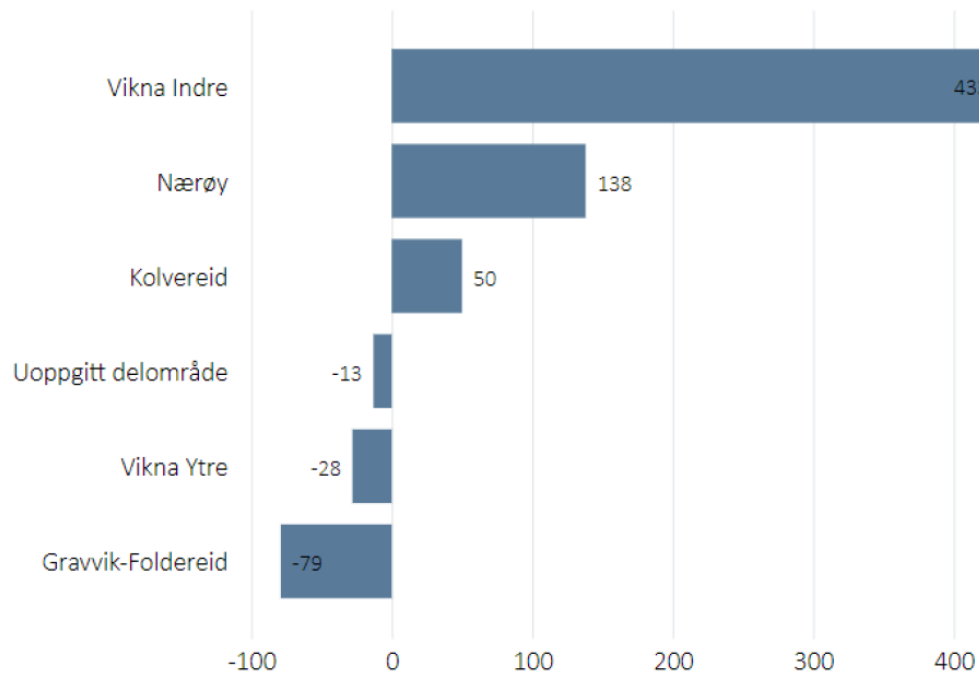
Utvikling i folketall i delområde Vikna Indre i Nærøysund

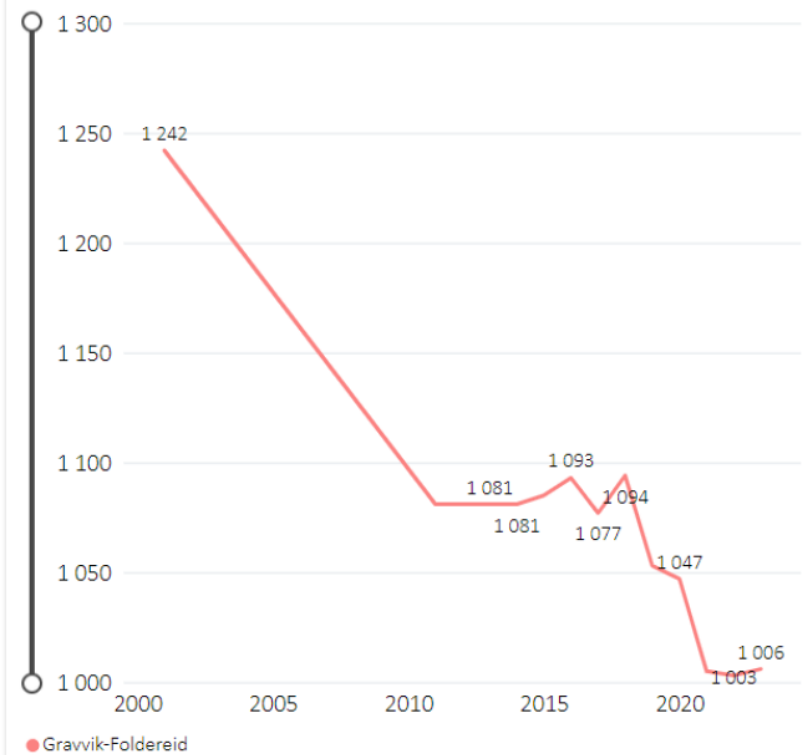
Utvikling i folketall i delområde Kolvereid i Nærøysund

Utvikling i folketall i delområder i Nærøysund 2015 - 2023

Utvikling i folketall i delområde Gravvik-Foldereid i Nærøysund

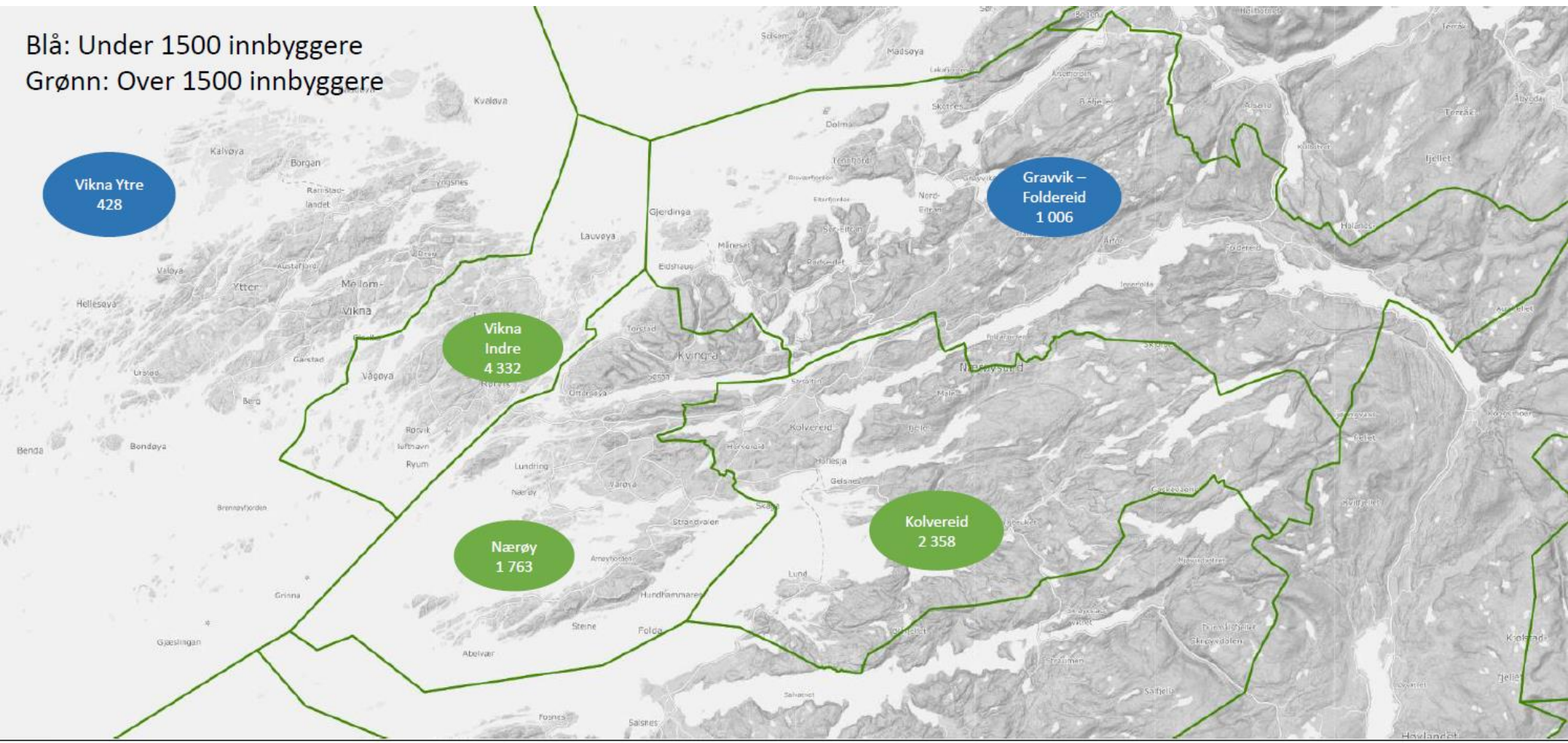

Demografiutvikling, utviklingstrekk

07.11.2023

- Den største vekstkraften ligger rundt Nærøysundet - Urbanisering i, og rundt, Rørvik
- Sterk vekst innenfor marint næringsliv
- Kråkøya AS etableres

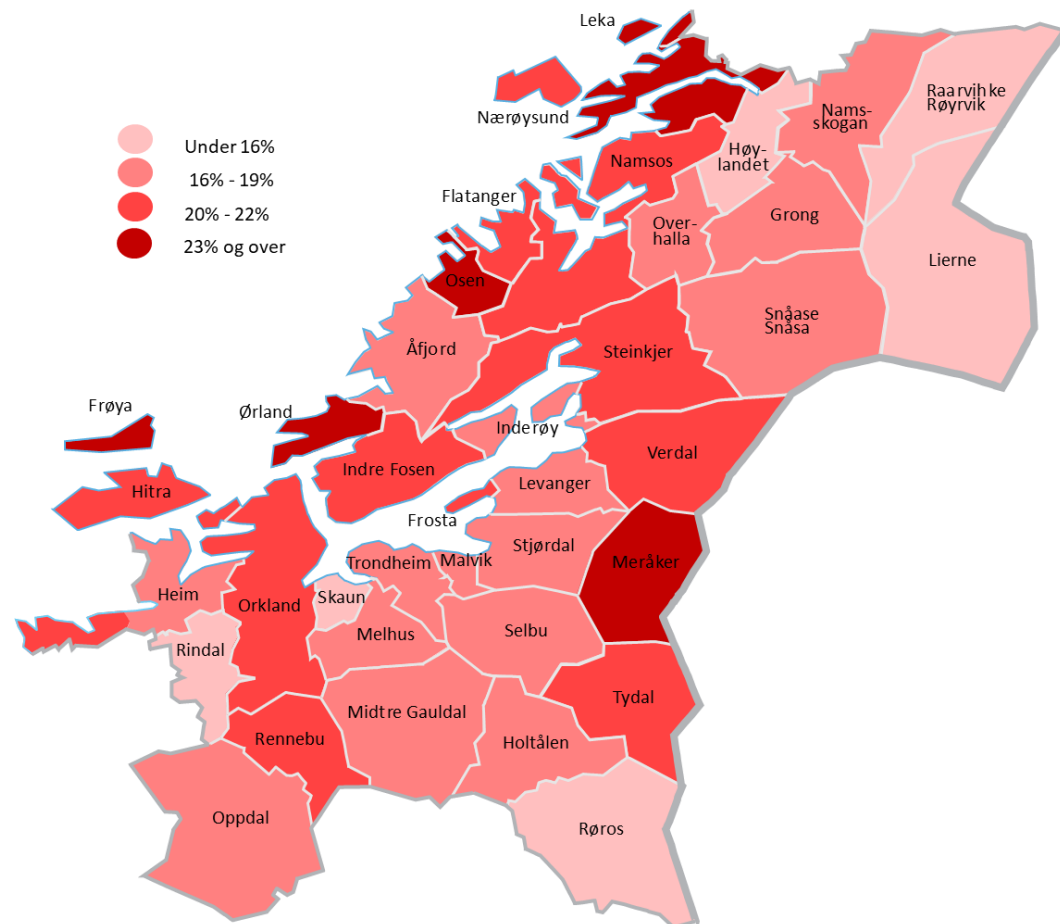
Blå: Under 1500 innbyggere
Grønn: Over 1500 innbyggere

Utenfor arbeid og utdanning (tall fra 2022)

54 179 personer i Trøndelag
18,6% av befolkningen

	Kun trygd (ikke afp, arbeid, utdanning, alderspensjon eller selvstendig næringsdrivende)	Verken trygd eller aktivitet (ikke afp, arbeid, utdanning, alderspensjon eller selvstendig næringsdrivende)	Antall i utenforskap	Andel i utenforskap
Nærøysund	835	528	1363	23,5%
Leka	37	34	71	23,4%
Bindal	135	54	189	26,6%

Økonomisk sosialhjelp

Andel barn i familier som mottar økonomisk sosialhjelp målt opp mot antall barn i kommunen

Nærøysund	2020	2021	2022	Landet 2022
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	195	241	249	69 254
Antall barn i kommunen 0-17 år	2061	1991	2032	1 095 371
Andel barn i familier som mottok sosialhjelp målt opp mot antall barn i kommunen	9,5%	12,1%	12,3%	6%

Andel ungdom av totalt antall sosialhjelpsmottakere

Nærøysund	2020	2021	2022	Landet uten Oslo 2022
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	73	67	69	19 620
Antall sosialhjelpsmottakere 25-29 år	48	56	50	15 180
Antall sosialhjelpsmottakere totalt	304	327	336	115 163
Prosent	39,8%	37,6%	35,4%	30%

Ikke tall for Leka grunnet konfidensialitetshensyn

Kilde: KOSTRA [12210](#), [12266](#)

Økonomisk sosialhjelp

Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp
målt opp mot antall innbyggere

Nærøysund	2020	2021	2022	Landet uten Oslo 2022
Antall sosialhjelpsmottakere	304	327	336	115 163
Antall innbyggere	9581	9732	9890	4 779 947
Prosent	3,2%	3,4%	3,4%	2,4%

Driftsbudsjett - økonomiplanperiode

07.11.2023

19

Driftsbudsjett, forenklet satt opp, blant annet ikke hensyntatt Premieavvik, avskrivninger og selvkost (VAR)

	2024	2025	2026	2027
Sum rammeoverføringer	407 922 000	412 268 000	411 935 000	411 995 000
Sum skatteinntekter	418 558 000	418 558 000	418 558 000	418 558 000
Sum andre inntekter	100 300 000	82 800 000	67 000 000	56 000 000
Sum engangsinntekter	3 420 000	0	0	0
Sum inntekter	930 200 000	913 626 000	897 493 000	886 553 000
Sum finans/kapital	-94 100 000	-94 200 000	-95 400 000	-93 550 000
Sum inntekter til fordeling drift	836 100 000	819 426 000	802 093 000	793 003 000
Sum budsjettramme ord drift (netto)	-799 035 214	-784 035 214	-784 035 214	-784 035 214
Sum øremerkede tiltak	-7 420 000	-8 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Sum økt drift omstilling	-25 885 000	-4 000 000	-2 000 000	0
Sum vedlikehold/tilskudd	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000
Sum overføring investering	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000
Sum driftskostnader	-845 690 214	-809 385 214	-803 385 214	-801 385 214
Resultat/merforbruk (-)/mindreforbruk	-9 590 214	10 040 786	-1 292 214	-8 382 214

Inntekspotensialet eiendomsskatt - bolig og fritidshus, ytterligere ca. 4 mill. kroner.

Vil foreslå taksering næring

Budsjett	2024	2025	2026	2027
Rammeinntekter:				
Innbyggertilskudd	298 645 000	304 087 000	304 090 000	304 099 000
Utgiftsutjevningen	58 721 000	58 935 000	58 935 000	58 936 000
Overgangsordning (INGAR)	-731 000	-400 000	-350 000	-300 000
Saker til særskilt fordeling	10 257 000	7 989 000	7 989 000	7 989 000
Inndelingstilskudd	16 752 000	16 752 000	16 752 000	16 752 000
Namdalstilskudd	19 909 000	20 142 000	20 142 000	20 142 000
Regionsentertilskudd	4 369 000	4 377 000	4 377 000	4 377 000
Veksttilskudd		386 000		
Sum rammeoverføringer	407 922 000	412 268 000	411 935 000	411 995 000
Skatteinntekter:				
Skatt- inntekt og formue	387 169 000	387 169 000	387 169 000	387 169 000
Inntektsutjevning	1 389 000	1 389 000	1 389 000	1 389 000
Eiendomsskatt	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000
Sum skatteinntekter	418 558 000	418 558 000	418 558 000	418 558 000
SUM (Kontroll prognosemodell)	829 100 000	830 826 000	830 493 000	830 553 000
Andre inntekter:				
Utbytte NTE (øremerket)	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Flyktningetilskudd (tidsbegrenset/nedtrapping)	55 000 000	34 000 000	19 000 000	8 000 000
Norskopplæring flyktninger	1 300 000	800 000		
Produksjonsavgift vindkraft	3 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Produksjonsavgift havbruksfond	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000
Sum andre inntekter	100 300 000	82 800 000	67 000 000	56 000 000
Engangsinntekter:				
Prosjektskjønn Familieteam 2024	800 000			
Skjønnsmidler 1. fordeling 2024 (ressurkrevne tjenester)	2 620 000			
Sum engangsinntekter	3 420 000	0	0	0
Sum inntekter (netto)	930 200 000	913 626 000	897 493 000	886 553 000

Driftsinntekter, kapitalkostnader (netto)

07.11.2023

21

Renteinntekt:

- Startlån, ca. 8,0 mill. kroner
- Plassering likvider, ca. 4,0 mill. kroner

Budsjett	2024	2025	2026	2027
Finans/kapital				
Renteinntekter, inkl startlån	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Rentekomp helse, kirka og oppvekst	3 900 000	3 800 000	3 600 000	3 450 000
Rentekostnader inkl Husbanklån	-54 000 000	-54 000 000	-52 000 000	-50 000 000
Avdrag	-56 000 000	-56 000 000	-59 000 000	-59 000 000
Sum finans/kapital	-94 100 000	-94 200 000	-95 400 000	-93 550 000
Sum inntekter til fordeling drift	836 100 000	819 426 000	802 093 000	793 003 000

Driftskostnader planperiode

07.11.2023

22

Budsjett	2024	2025	2026	2027
Driftsbudsjett kommunalområder	-764 035 214	-749 035 214	-749 035 214	-749 035 214
Lønnsvekstpost KD - Lønn/pensjonsoppgjør 2024	-35 000 000	-35 000 000	-35 000 000	-35 000 000
Sum budsjettramme ord drift (netto)	-799 035 214	-784 035 214	-784 035 214	-784 035 214
Øremerkede tiltak:				
Øremerket tiltak Ressurskr tjenester 2024 skjønnsmidler	-2 620 000			
Familieteam 2024 skjønnsmidler	-800 000			
Avsetning flyktningefond	0	-4 000 000	0	0
Avsetning NTE fond	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000
Tilskudd rent hav/sommerjobb	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Sum øremerkede tiltak	-7 420 000	-8 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Omstillingskompensasjon:				
Økt kostnad skole/barnehage - Flyktninger 2024	-9 785 000			
Komp tiltak helårsvirkning oppvekst 2024	-8 100 000			
Nedtrapping barnevern	-8 000 000	-4 000 000	-2 000 000	0
Sum økt drift omstilling	-25 885 000	-4 000 000	-2 000 000	0
Vedlikehold/tilskudd:				
Tilskudd gatelys	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Tilskudd/leie Fjellvang	0	0	0	0
Vedlikehold bygg/vei	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000
Vedlikehold/innkjøp-IKT/Arkiv/låsesystem	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Sum vedlikehold/tilskudd	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000
Egenfinansiering investeringsbudsjett:				
Finansiering gap avdrag husbanklån	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Egenkapitalinnskudd KLP	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000
Egenkapital investering				
Sum overføring investering	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000
Sum driftskostnader	-845 690 214	-809 385 214	-803 385 214	-801 385 214

Driftsbudsjett, resultat/fondsbruk

07.11.2023

23

- Som nevnt må en tilnærme seg måltallene for netto driftsresultat hvis en skal etablere bærekraftig økonomisk drift.
- Budsjetteknisk vil netto driftsresultat utgjøre ca. 37 mill. kroner
- I prinsippet tilnærmer en seg dette målet ved at premieavviket vil gi et pluss på bunnlinjen med 19,67 mill. kroner. Dette er ikke tatt med i tabellen over.
  - Økt driftsresultat som følge av premieavvik er ikke likviditetsmessig resultat, men kun en regnskapsteknisk øvelse. Derfor tilføres tilsvarende til disposisjonsfond.
- I tillegg bidrar selvkostområdene til driftsmessig resultat med ca. 17 mill. kroner (resultat og avskrivning)
  - Forenklet kan en si at «selvkostoverskuddet» avsettes selvkostfond tilsvarende 17 mill. kroner

Budsjett	2024	2025	2026	2027
Sum inntekter til fordeling drift	836 100 000	819 426 000	802 093 000	793 003 000
Sum driftskostnader	-845 690 214	-809 385 214	-803 385 214	-801 385 214
Resultat/merforbruk (-)/mindreforbruk	-9 590 214	10 040 786	-1 292 214	-8 382 214
Bruk av dispfond drift	9 590 214		1 292 214	8 382 214
Avsetning dispfond drift		-10 040 786		
Avsetning/bruk dispfond	9 590 214	-10 040 786	1 292 214	8 382 214
Resultat/kontroll	0	0	0	0

Skal en etablere nødvendig handlefrihet til blant annet investeringer må disse midlene frigis fra driften, enten som helhet eller delvis.

Budsjett	2024	2025	2026	2027
Omstillingsutfordringer/utvikling/investering:				
Netto driftsresultat 1,75 % (minimum)	22 015 000	22 015 000	22 015 000	22 015 000
Uttrekk av produksjonsavgift havbruk	37 000 000	37 000 000	37 000 000	37 000 000
Uttrekk produksjonavgift vindkraft	3 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Sum økt handlefrihet/reduksjon driftskostnad	62 015 000	66 015 000	66 015 000	66 015 000

Økonomiske måltall			
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	< 1,75 %	1,75 % - 2 %	> 2 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	< 5 %	5 % - 7,5 %	> 7,5 %
Brutto lånegjeld i % av driftsinntekter	> 110 %	100 % - 110 %	< 100 %

Kommunens økonomiske måltall

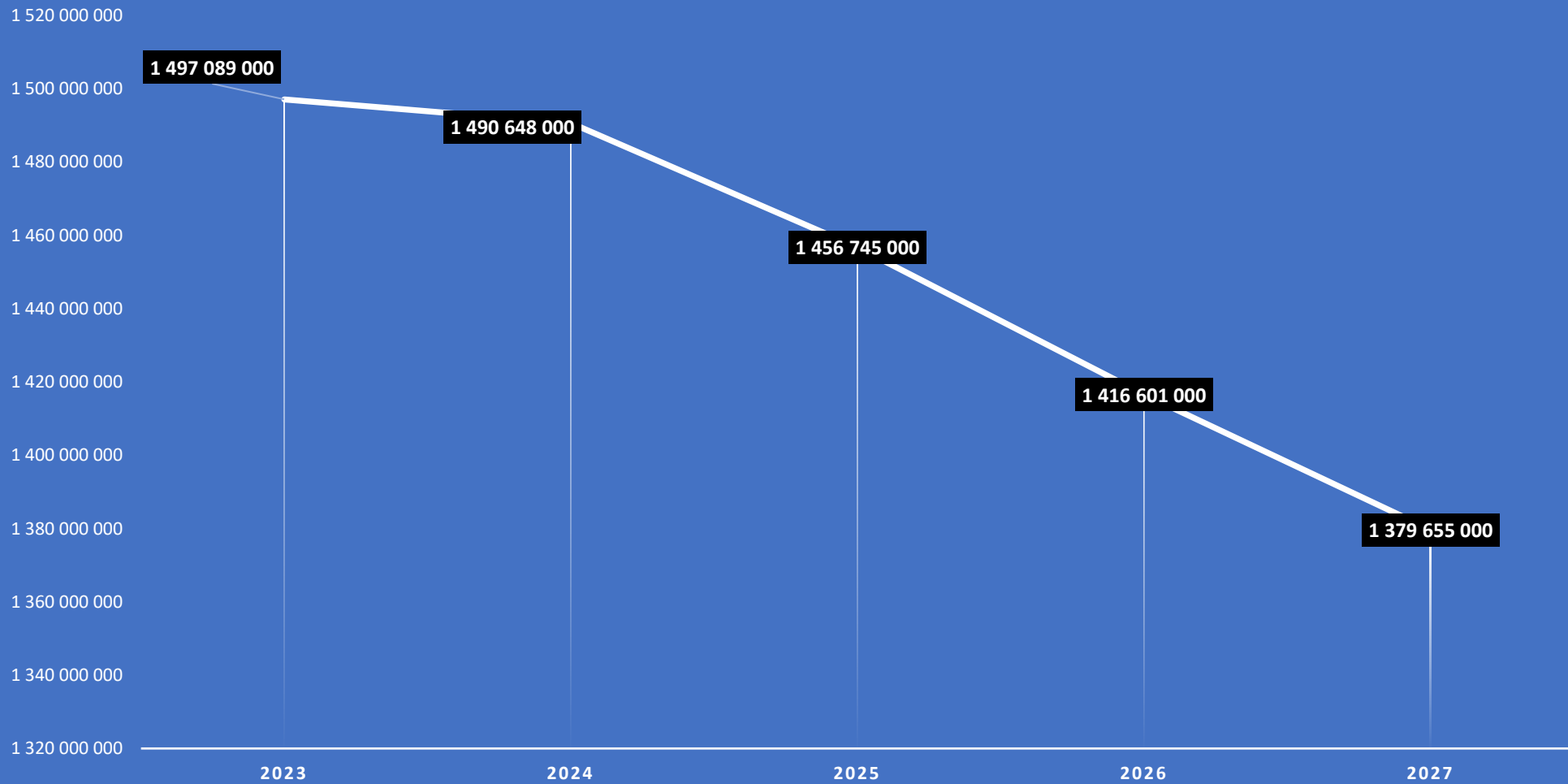
- Den nye kommuneloven inneholder en lovfestet plikt for kommunen til å vedta finansielle måltall.
- Måltallene er ikke bindende, men skal være verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi.
- Måltallene gir en pekepinn på hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et flerårig perspektiv.
- Kommunen er avhengig av å kunne øke inntektene og/eller effektivisere kommunens tjenesteproduksjon, samt redusere lånegjelden for å nå disse målsettingene.
- Kommunedirektøren legger frem et forslag til økonomiplan som ikke klarer å tilfredsstille de måltall som er vedtatt, med unntak av disposisjonsfondet. Den fremlagte økonomiplan viser allikevel at man jobber bevisst med å strekke seg etter de vedtatte måltall.

Sentrale tall 2024

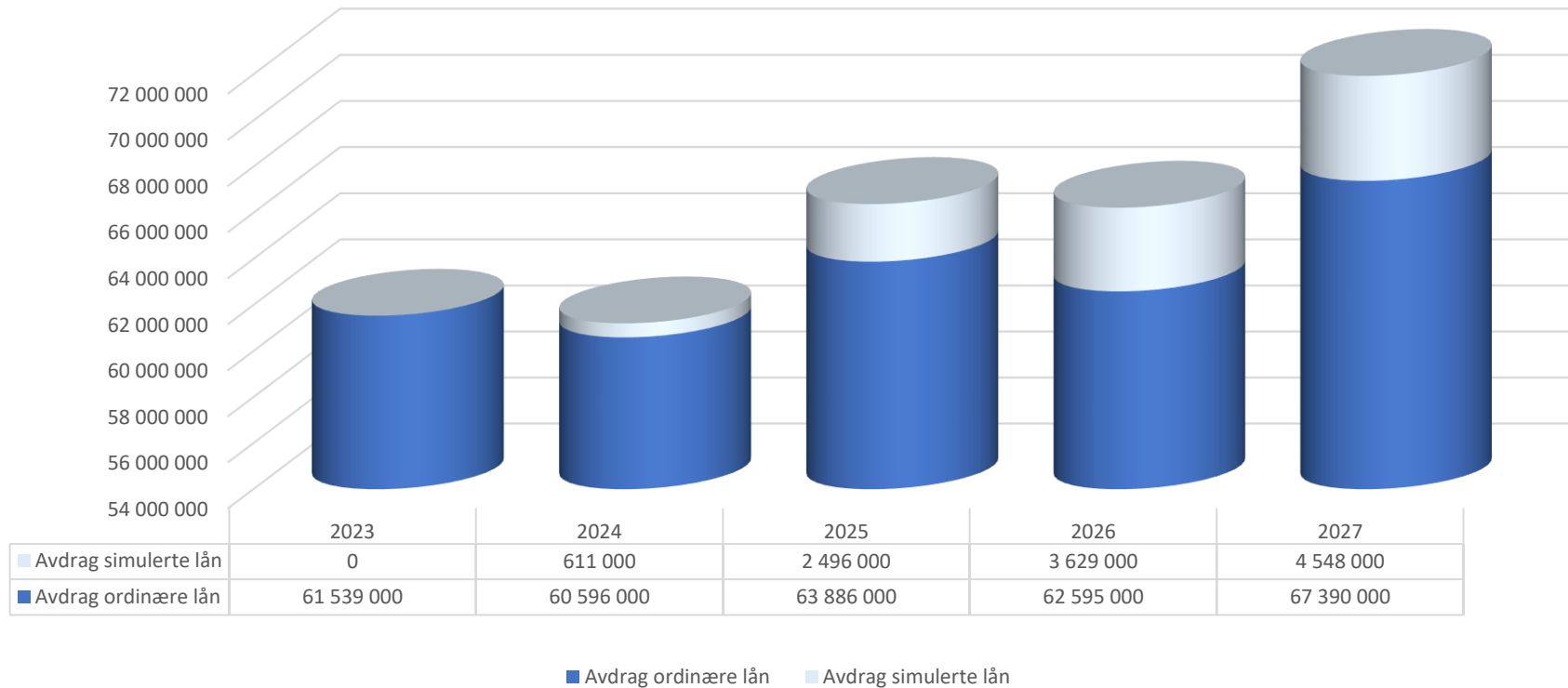
- **Brutto lånegjeld** i prosent av brutto driftsinntekter (eks midler fra havbruksfond) er ved utgangen av 2022 på ca. 130 %. For å nå måltallet på 100 % må lånegjelden reduseres med ca. 350 mill. kroner.
- Driftsbudsjettet for 2024 viser et **netto driftsresultat** på 37,4 mill. kroner. Korrigert for midler for havbruksfondet er netto driftsresultat på 0,4 mill. kroner i 2024. For å oppnå måltallet på 2 % må netto driftsresultat forbedres med 24,5 mill. kroner.
- **Disposisjonsfondet** er pr 31.12.2022 på ca. 307mill. kroner og ligger på ca. 24 pst av brutto driftsinntekter, og ligger godt innenfor «grønn sone» hva gjelder måltall for hele planperioden.
- NB! Korrigert for vedtatt bruk i 2023 og bokført premieavvik, har vi ca 105 mill. kroner i likvide midler igjen på disp.fond ved utgangen av 2023.

LÅNEGJELD 31.12

Avdrag 2023 - 2027

■ Avdrag ordinære lån ■ Avdrag simulerte lån

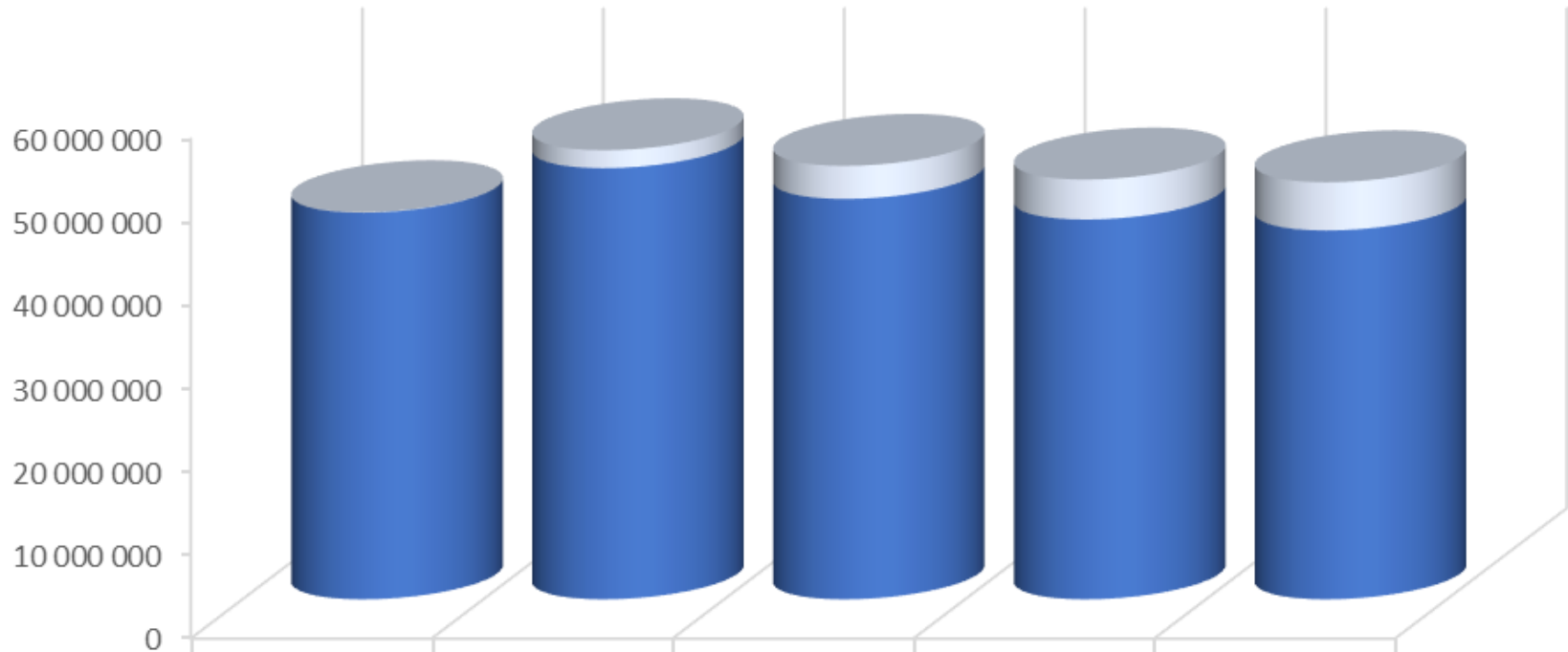
- Innenfor investering er det 2 tidligere lån opptatt i Nærøy som nå slår inn med avdrag.
- Dette gjelder lån i Kommunalbanken (KBN) som er avdragsfrie frem til 2027, til sammen 106,4 mill. kroner.
- I tillegg er de siste lånene i Husbanken tatt opp med 3 års avdragsfrihet, disse slår nå, og fremover, inn med avdrag

Lånegjeld, utvikling rentekostnader

07.11.2023

RENTEKOSTNAD 2023 - 2027

■ Renter ordinære lån   ■ Renter simulert lån

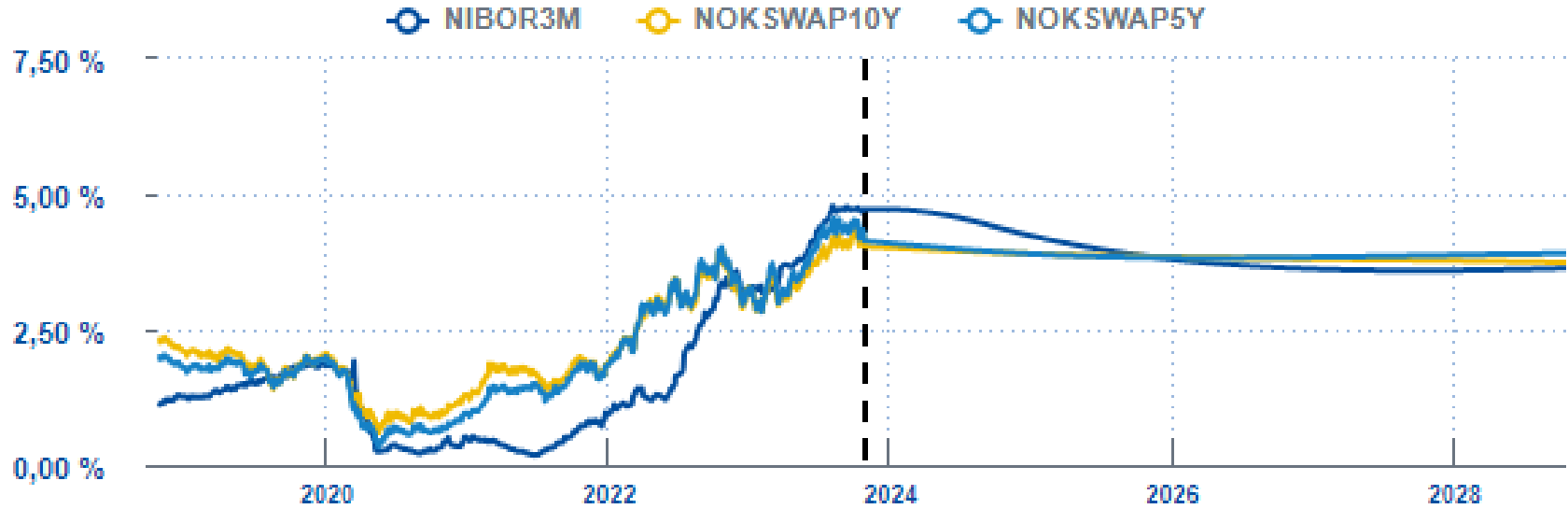

	2023	2024	2025	2026	2027
■ Renter simulert lån	55 000	2 156 000	3 980 000	4 811 000	5 791 000
■ Renter ordinære lån	46 442 000	51 785 000	48 085 000	45 609 000	44 300 000

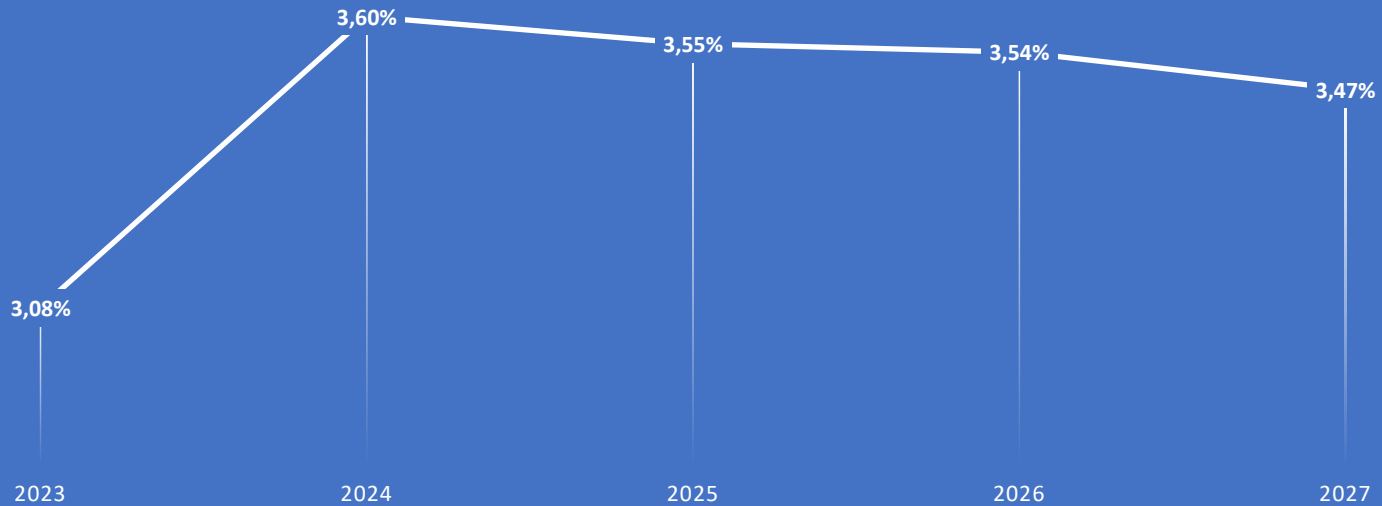

Lånegjeld, utvikling rentekostnader (prognose)

07.11.2023

GJ.SN RENTE PORTEFØLJE

Investeringsprosjekter planperioden, ordinære

07.11.2023

30

Investeringsprosjekter 2023 - 2027	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Aktivitetsområde / uteanlegg Kolvereid skole	7 656 250			
Rørvik Skole	2 200 000			
Rus / Psykiatri	32 000 000			
Brannstasjon Rørvik	13 875 000			
Tjønnsøyveien	8 000 000			
Kjøl/frys/utstyr hovedkjøkkener	1 000 000	625 000	625 000	625 000
Senger	250 000	250 000	250 000	250 000
Geovekstprosjekt	350 000	350 000	350 000	350 000
Oppgradering Bjørkåstunet, leilighet 1-31	-	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Trafikksikkerhetstiltak	-	500 000	500 000	500 000
Oppgradering varmeanlegg Aktivitetshus	-	625 000	625 000	
Sum investering (MVA komp)	65 331 250	3 850 000	3 850 000	3 225 000

Investeringsprosjekter tidligere vedtatte, ordinære

07.11.2023

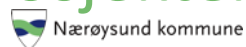
31

Investeringsprosjekter 2023 - 2027	Utenfor øk.plan	Sum Kapitalkostnad årlig
	Neste periode - 2028	
Tiltak broer	5 375 000	375 533
Opprusting kommunale veger	7 500 000	524 000
Energisparetiltak/Smarte bygg	1 875 000	131 000
Investeringstilskudd NKF Nærøy kirke	1 000 000	87 333
Oppgradering Sjøsidan	2 100 000	146 720
Kunstgress Austafjord	8 100 000	565 920
Helseplattform	31 250 000	2 183 333
Boligfelt Byåsen	20 000 000	1 397 333
Brannstasjon Kolvereid, HMS tiltak	3 750 000	262 000
Depogarasje Austafjord HMS avvik	625 000	43 667
Sum investering (MVA komp)	81 575 000	5 716 840

Investeringsprosjekter – uprioriterte, ordinære

07.11.2023

32

Nye prosjekt i planperioden	Totalkostnader	Kostn eks mva	rentekostnad	Avdrag	Sum kapitalkostnad
Oppgradering tennisbane	900 000	720 000	39 600	23 976	63 576
Utskiftning anleggsmaskiner	3 000 000	2 400 000	132 000	79 920	211 920
Utstyrslager strøsand mm	1 000 000	800 000	44 000	26 640	70 640
Utskiftning utstyr maskinpark	2 000 000	1 600 000	88 000	53 280	141 280
Omorganisering avfall NBBS	2 200 000	1 760 000	96 800	58 608	155 408
HMS Helsestasjonen kolvereid Inventar/utstyr	250 000	200 000	11 000	6 660	17 660
Kjøretøy brann	6 000 000	4 800 000	264 000	159 840	423 840
Frigjøringsverktøy brann	500 000	400 000	22 000	13 320	35 320
Gang- og sykkelvei Engasvegen (til Heimtun)	11 000 000	8 800 000	484 000	293 040	777 040
Utbygging av Nylandet 2 (boliger)	20 000 000	16 000 000	880 000	532 800	1 412 800
Oppgradering bygg Grytbogen	1 000 000	800 000	44 000	26 640	70 640
Skogsbilvei oppgradering Grytbogen	8 000 000	6 400 000	352 000	213 120	565 120
Solskjerming kommunale bygg	3 500 000	2 800 000	154 000	93 240	247 240
Sansehage Aktivitetshuset	2 000 000	1 600 000	88 000	53 280	141 280
Oppgradering uteareal skole/barnehage	4 000 000	3 200 000	176 000	106 560	282 560
Bussholdeplass Rørvik (3 stk)	3 800 000	3 040 000	167 200	101 232	268 432
Foldereid Svømmebasseng	15 000 000	12 000 000	660 000	399 600	1 059 600
Kunstgress Rørvik - 9 er	4 500 000	3 600 000	198 000	119 880	317 880
Kunstgress Rørvik 11 er	8 000 000	6 400 000	352 000	213 120	565 120
Reindriftsgjerder	6 800 000	5 440 000	299 200	181 152	480 352
Riving av Rørvik barnehage	700 000	560 000	30 800	18 648	49 448
Riving Austafjord barnehage	500 000	400 000	22 000	13 320	35 320
Riving Namdalstun	800 000	640 000	35 200	21 312	56 512
Oppgradering av heis - NBBS/Sjøsidan	2 500 000	2 000 000	110 000	66 600	176 600
Oppgradering Heis - Bjørkåstunet	1 300 000	1 040 000	57 200	34 632	91 832
Oppgradering klorproduksjon - bassengene	1 900 000	1 520 000	83 600	50 616	134 216
Ventilasjon garedrober/kjeller Gravvik oppvekst	1 900 000	1 520 000	83 600	50 616	134 216
Oppgradering av Basseng Rørvik	136 000 000	108 800 000	5 984 000	3 623 040	9 607 040
Nærøysund Kirkelige Fellesråd	6 730 000	5 384 000	296 120	179 287	475 407
Totale kostnader i planperioden 2024-2027	254 880 000	203 904 000	11 214 720	6 790 003	18 004 723

Investeringsprosjekter selvkost (VAR) - planperioden

07.11.2023

33

VAR	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Fordelingsnett vann	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Nordre	7 500 000	2 950 000	-	-
Fordelingsnett avløp	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Nordre	7 500 000	2 950 000	-	-
Vann/avløp Strandgata	9 000 000	8 000 000	-	-
Renseanlegg Rørvik	500 000	-	-	-
V/A Wennevikjordet Kolvereid		500 000	7 500 000	7 500 000
V/A Stokkstrandhaugveien			500 000	7 000 000
VA - Øvergården		-		500 000
V/A Dalsethgata/Kjøpmannsgata				3 000 000
Foldereid oppgradering ledningsnett	-	-		-
Sum Investering VAR (netto)	29 500 000	19 400 000	13 000 000	23 000 000

Finansiering investeringsbudsjett - planperioden

07.11.2023

34

Låneforvaltning og EK - KLP	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Startlån (utlån)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Avdrag Husbanklån	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Egenkapitaltilskudd KLP	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000
SUM Låneforvaltning og EK - KLP	21 600 000	21 600 000	21 600 000	21 600 000
Sum investeringsbudsjett	116 431 250	44 850 000	38 450 000	47 825 000
Finansiering investeringsbudsjett:	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
MVA investering	13 066 250	770 000	770 000	645 000
Tilskudd (Husbanken ROP boliger)	11 000 000			
Bruk av lån til Investering	70 765 000	22 480 000	16 080 000	25 580 000
Bruk av Husbanklån (Startlån)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Avdrag inn startlån	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Overført fra drift avdrag Husbanklån (egenfinans)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Overført fra drift EK-KLP	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000
Sum finansiering investeringsbudsjett	116 431 250	44 850 000	38 450 000	47 825 000
lån investering	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Ubrukte lånemidler fra 2023	26 000 000			
Opptak av lån	44 765 000	22 480 000	16 080 000	25 580 000

	2024	2025	2026	2027
Sum rammeoverføringer	407 922 000	412 268 000	411 935 000	411 995 000
Sum skatteinntekter	418 558 000	418 558 000	418 558 000	418 558 000
Sum andre inntekter	100 300 000	82 800 000	67 000 000	56 000 000
Sum engangsinntekter	3 420 000	0	0	0
Sum inntekter	930 200 000	913 626 000	897 493 000	886 553 000
Sum finans/kapital	-94 100 000	-94 200 000	-95 400 000	-93 550 000
Sum inntekter til fordeling drift	836 100 000	819 426 000	802 093 000	793 003 000
Sum budsjettramme ord drift (netto)	-799 035 214	-784 035 214	-784 035 214	-784 035 214
Sum øremerkede tiltak	-7 420 000	-8 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Sum økt drift omstilling	-25 885 000	-4 000 000	-2 000 000	0
Sum vedlikehold/tilskudd	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000	-7 750 000
Sum overføring investering	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000	-5 600 000
Sum driftskostnader	-845 690 214	-809 385 214	-803 385 214	-801 385 214
Resultat/merforbruk (-)/mindreforbruk	-9 590 214	10 040 786	-1 292 214	-8 382 214

Kommunalområder	%-fordeling	2024	2025	2026
Strategi og samfunn	1,3 %	-197 319	-394 638	-394 638
Fellestjenester	2,1 %	-315 581	-631 162	-631 162
Oppvekst og familie	44,1 %	-6 609 516	-13 219 031	-13 219 031
Helse og velferd	36,4 %	-5 466 593	-10 933 186	-10 933 186
Teknisk	16,1 %	-2 410 992	-4 821 983	-4 821 983
SUM	100,0 %	-15 000 000	-30 000 000	-30 000 000

Økonomiplan

- I 2024 budsjettet var det lagt inn et uspesifisert innsparingsbehov på 15 mill. kroner, og 30 mill. kroner i 2025
- Denne posten medførte at Statsforvalteren meddelte at denne transaksjonen kvalifiserte til ROBEK innmelding
- Kommunestyret rette opp i dette og reviderte økonomiplanen i kommunestyret 16. mars 2023 (kst sak-19/23)

Budsjettutfordringer 2024

07.11.2023

37

- Budsjetttrammer drift 2024 er basert på budsjett 2023 tillagt oppgaveendringer og flytting mellom sektorer, innarbeidet innsparing (fordelt) og deflatorregulering.
- Dette innebærer en driftsramme på 799 mill. kroner som er krevende å finansiere
- Av driftsrammen settes 35 mill. på egen lønnsreguleringspost.
- Kommunalområdene har til tross for dette meddelt en budsjettutfordring på ca. 129 mill. i 2024
- Forslag til reduksjoner vil kommunalområdene komme tilbake til i budsjett 2024

	Budsjett 2023	Endelig budsjett-ramme 2024	Økning ramme 2023/2024	Kommentar
Kommunedir/sentraladm	87 098 000	84 762 947	-2 335 053	Lønnsmidler/ tilskuddsmidler
Service og samfunn	0	63 100 030	63 100 030	Tilført, bla kultur
Oppvekst og familie	316 158 000	291 761 157	-24 396 843	Uttrekk kultur og MAKS
Helse og velferd (eks NAV)	240 408 000	237 344 809	-3 063 191	
Teknisk	80 388 000	76 263 109	-4 124 891	
NAV/Samhandling	19 865 000	45 803 162	25 938 162	Overført MAKS
SUM	743 917 000	799 035 214	55 118 214	35 mill lønnspost

Fordeelte budsjettutfordringer budsjett 2024	Beløp (mill)
Oppvekst og familie	35,0
Helse- og velferd	66,0
teknisk	10,0
NAV/Samhandling	7,0
Service og samfunn	11,0
Sum budsjettutfordring 2024	129,0

- Hvordan har en havnet i denne situasjonen:
  - Antall stillinger har økt, dette i en periode man hadde intensjon om å redusere antall stillinger.
  - Økning i antall stillinger er en av forklaringene på hvorfor budsjett er krevende å forholde seg til.
  - Det opplyses at det var knyttet stor usikkerhet til budsjett 2020 (kommunesammenslåingen), og at budsjettet ble vedtatt regulert inn med et innsparingskrav på 10,6 mill. kroner.
    - Dette viste regnskapet at man ikke klarte å hente inn i 2020, noe som forsterket seg følgelig videre utover i perioden.

Avdeling	Antall årsverk 22. sept. 2020	Antall Årsverk jan. 2023	Endring årsverk
Kommunedirektør	51,76	48,00	-4
Oppvekst og familie	313,2	314,82	2
Helse og velferd	364,38	400,17	36
Teknisk	86,78	97,12	10
Sum Nærøysund	816,12	860,11	44

- Budsjett 2021 var tuftet på et bedre utgangspunkt enn hva som var tilfelle i 2020:
  - Det var i opprinnelig budsjett 2021 avsatt en pott til fordeling (lønn mv) på ca. 17 mill.
  - Budsjettet ble regulert i løpet av året.
  - Oppvekst, ved barnevern, hadde merforbruk i forhold til budsjett, i tillegg til teknisk ved byggdrift og kommunalteknikk.
- Men i 2022 har det skjedd noe:
  - Både innen oppvekst, helse og teknisk viser resultatet et høyt merforbruk i forhold til opprinnelig og regulert budsjett.
  - Det virker som at kommunalområdene nå sliter med å komme seg ned på tildelt budsjetteramme.
  - Det ble i 2022 avsatt en lønnpott på 12,2 mill. kr.
  - Det kan synes som at økning i antall stillinger hovedsakelig har skjedd i 2022.

Budsjettutfordringer, forklaringer

2023:

- I 2023 var det kun avsatt 6,1 mill. til lokale forhandlinger.
- Kostnadssprekken i 2022 drar en med seg inn i 2023, der manglende budsjettering for lønnsoppgjøret og generell kostnadsøkning forsterker budsjettutfordringene.
- Det bemerkes at kommunalområdene ble styrket i budsjettregulering med ca. 100 mill. i september i 2023, noe de ikke får dra med seg i budsjett 2024, heller ikke lønnsoppgjøret i 2023
- Kommunalområdene har meldt inn budsjettutfordringer for 2024 på hele 129 mill. kroner.
- Dette viser hvor galt det har «bart av gårde» ved å øke driften fremfor å ha hatt kostnadsfokus som man hadde intensjon om ved, og etter, kommunesammenslåingen.
- Høy lånegjeld må også nevnes som en av faktorene for krevende driftsbudsjett
- Utviklingen i flyktningetjenesten utfordrer også driften.
- Generelt høyere lønns og prisvekst

Hvordan oppnå forutsetningene i budsjett og økonomiplan

07.11.2023

41

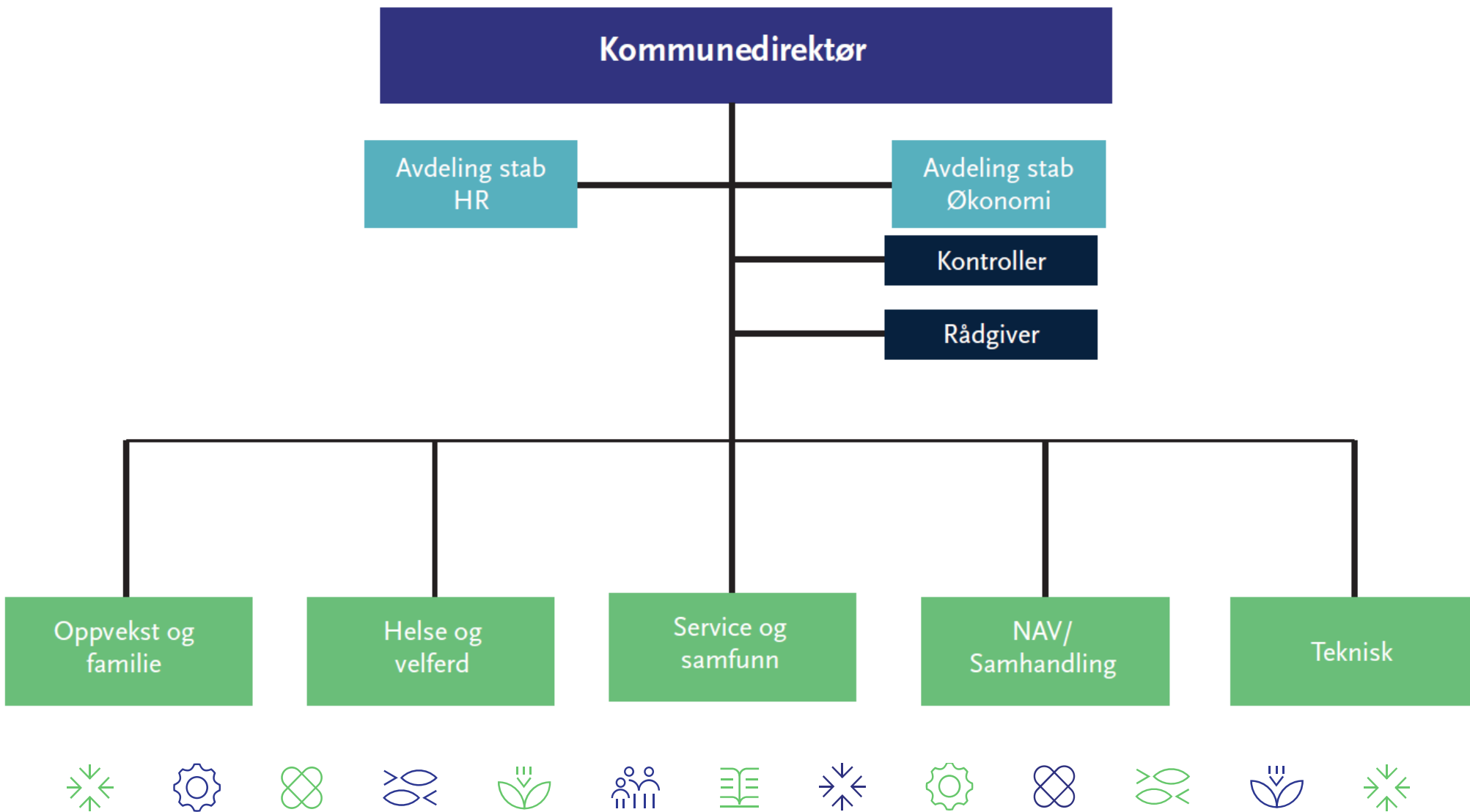
- Budsjettdisiplin og månedlig budsjettoppfølgning
- Revidere budsjett gjennom året
- Politisk forankret omstilling - samspill politikk administrasjon
- Planlegge for å møte eldrebølgen, burde vi ikke øke fleksibiliteten
- Jobbe forebyggende for å forhindre utenforskap.
- Tidlig innsats hos familier med utfordringer, behov for støtte og korrigerende kurs
- «Samle» administrasjon i kommunens to administrasjonsbygg
- Avhende ledig/frigjort bygningsmasse
- Legge til rette for samfunnsutvikling/vekst næringsliv

Administrativt organisasjonskart

07.11.2023

42

Budsjettutfordringer oppvekst og familie

07.11.2023

- Oppvekst har budsjettutfordring på 35 mill. kroner
- Det legges opp en reduksjon på 26 mill. kroner i 2024 med helårseffekt på 35 mill. kroner i 2025.
- Kommunalsjef vil gjennomgå forslag til tiltak

Ansvar	Budsjettutfordring kommunalområdet oppvekst og familie:	2024	2025	Kommentar
200	Administrasjon, red stilling 0,9, nedlegg MOT, lisenser	2 040 000	2 040 000	Kan gjennomføres med ombemanning i annen stilling
220	Austafjord skole, red 0,55 stilling	310 000	310 000	Gjennomført, liten konsekvens
210	Helsestasjon, red stilling 1,5 (1 prosjektstilling ikke videreført)	400 000	400 000	Mindre konsekvens - lavere tetthet i skolehelsetje nesten
215	Barnevern, red 0,5 st og vikarbruk, andre tiltak	2 710 000	2 710 000	Liten konsekvens - bedre internkontroll og bedre systemer
231	Tårnet barnehage, red vikarbruk og stengt 3 uker (2 uker sommer, 1 uke i jula)	280 000	280 000	Få konsekvenser, utover redusert åpningstid
235	Austafjord barnehage, sommerstengt 4 uker	40 000	40 000	Få konsekvenser, utover redusert åpningstid
239	Værum barnehage, sommerstengt 4 uker	48 000	50 000	Få konsekvenser, utover redusert åpningstid
222	Foldereid oppvekstsenter, red 1,2 stilling, sommerstengt barnehage 4 uker	410 000	410 000	Bortfaller ved nedlegging, større arbeidsbelastning, svært sårbart ved fravær
230	Heimen barnehage, stengt 3 uker (2 uker sommer, 1 uke i jula)	80 000	80 000	Få konsekvenser, utover redusert åpningstid
223	Gravvik oppvekstsenter, red 0,54 still, sommerstengt barnehage og SFO 4 uker	510 000	510 000	Bortfaller ved nedlegging
233	Kolvereid barnehage, red 1 midlertidig stilling, red. inventar, stengt 3 uker (2 uker sommer, 1 uke i jula)	1 600 000	2 557 000	En midlertidig avdeling legges ned fra 01.08.24 - trolig få konsekvenser, ikke budsjet for dette i 2024
221	Rørvik skole red 4 + 1 stilling, red SFO	3 630 000	4 195 000	Høy andel fagarbeidere/andre ansatte (18 årsverk), større behov for lærere. Lærer har sluttet, erstattes ikke.
226	Kolvereid skole, red 6,62 stilling, sommerstengt SFO samt utterligere kostnadsred	5 870 000	5 870 000	Stor reduksjon i fagarbeidere 4,2 årsverk av 9 - elever med store behov, 150% lærer gir mindre konsekvens
228	Nærøysundet skole, red 1,38 stilling samt red driftsutgifter, SFO stengt 4 uker	1 300 000	1 300 000	Redusert læreretthet, mindre mulighet for inkludrende praksis som fanger opp alle
213	PPT, red 1 stilling	920 000	920 000	Større konsekvens for kompetanseheving i barnehager/skoler, barn på venteliste
222	Foldereid oppvekstsenter, nedlegg skole høst 2024	2 200 000	5 350 000	Lang reisetid for elever, mindre fagmiljø for barnehagen, elever får flere medelever
226	Gravvik oppvekstsenter, nedlegg skole høst 2024	1 400 000	3 600 000	Lang reisetid for elever, mindre fagmiljø for barnehagen, elever får flere medelever
239	Værum barnehage, nedleggelse høst 2024	775 000	1 950 000	Pr nå må 9 barn endre barnehage, uforutsatte leiekostnader unngås
200	red. 1 stilling familieteam	860 000	860 000	Stor konsekvens i forhold til forebygging - kan medføre kostnader i barnevern
220	Austafjord skole flytting av u trinn til Rørvik	864 000	1 036 000	Stor konsekvens både for elever på u. trinn, med tanke på avstand. Liten plass på Rørvik skole
	Sum tiltak for tilpasning budsjetttramme	26 247 000	34 468 000	

Budsjettutfordringer

Helse og velferd

- Helse og velferd har budsjettutfordringer på 66 mill. kroner
- Hva er årsaken til denne utfordringen, blant annet:
  - Manglende budsjettering fastlønn og turnus
  - Økning i antall stillinger uten budsjettdekning
  - Ikke tatt høyde for økte lønnskostnader
  - Kostnadsvekst
  - Rekrutteringsutfordringer
  - Organisering
- Det er fra administrasjonen i Helse og velferd foreslått tiltak for å oppnå budsjettbalanse

Enhet	Budsjettutfordring kommunalområdet helse og velferd	Helårsvirkning	Kommentar
Rus og psykisk helse	Ikke betalt matpause	4 200 000	Gir redusert tilstedeværelse i matpauser. I liten grad konsekvenser for brukertilbud. Red 3-4 årsverk
Miljøtjenesten	Ikke betalt matpause	1 200 000	Gir redusert tilstedeværelse i matpauser. I liten grad konsekvenser for brukertilbud. Red 2 årsverk
Miljøtjenesten	Stille rapport	450 000	Gir økt bistand til brukerne. Besparelse 1 årsverk
Hjemmebasert omsorg	Ikke betalt matpause	3 500 000	Gir redusert tilstedeværelse i matpauser. I liten grad konsekvenser for brukertilbud. Red 4,5 årsverk
Hjemmebasert omsorg	Antall ledere reduseres (enhetsleder/avdelingleder)	1 500 000	Endret struktur gir flere ansatte per leder. Besparelse 2 årsverk
Hjemmebasert omsorg	Utfasing av omsorgsboliger Sjøsiden	11 300 000	15 plasser mindre på omsorgsboliger med fast bemanning. Red 12 årsverk
Institusjonsbasert omsorg	Ikke betalt matpause	6 000 000	Gir redusert tilstedeværelse i matpauser. I liten grad konsekvenser for brukertilbud. Red 7 årsverk
Institusjonsbasert omsorg	Endring i ledelsestruktur	1 500 000	Samordning og tydelig ledelsesstruktur. Gir mindre pårørendekontakt
Institusjonsbasert omsorg	Kompetansebase for sykepleiere	6 000 000	Bedre styring av ressursene/kompetanse. Noe utfordring med koordinering og samahndling mellom enheter
Institusjonsbasert omsorg	Legge ned en institusjonsfløy - 8 eller 12 plasser	7 000 000	Omstrukturere drift, mer sårbar. Kan gi økt ventetid/forventningsgap.
Institusjonsbasert omsorg	Samle demensomsorgen til en lokalitet	7 500 000	Vil kunne gi stordriftsfordel. Kompetanse brukes helhetlig. Vil samlet sett kunne gi en bedre tjeneste for brukerne. Noe lengre reisevei for enkelte pårørende
Helse og mestring	Ikke betalt matpause	3 000 000	Gir redusert tilstedeværelse i matpauser. I liten grad konsekvenser for brukertilbud. Red 3,8 årsverk
Helse og mestring	Legge ned ungdomstiltak STEAM	2 500 000	Vil påvirke driften til YN-vekst. Mulig økt fokus på NAV
Helse og mestring	Ikke benytte vikarbyrå i legetjenesten	7 000 000	Konsekvenser ved økt arbeidspres på de fast ansatte. Må ha 12,5 legestillinger for å oppfylle fastlegereformen. Redusert tilbud
Helse og mestring	Samle legetjenesten til ett kontor	5 200 000	Flere leger med tilstedeværelse, bedre kollegaveiledning og stordriftsfordel, herunder fleksibilitet. Gir lengre reiseavstand, bla legevakt legevakt
Sum tiltak for tilpasning budsjettamme		67 850 000	

Budsjettutfordringer

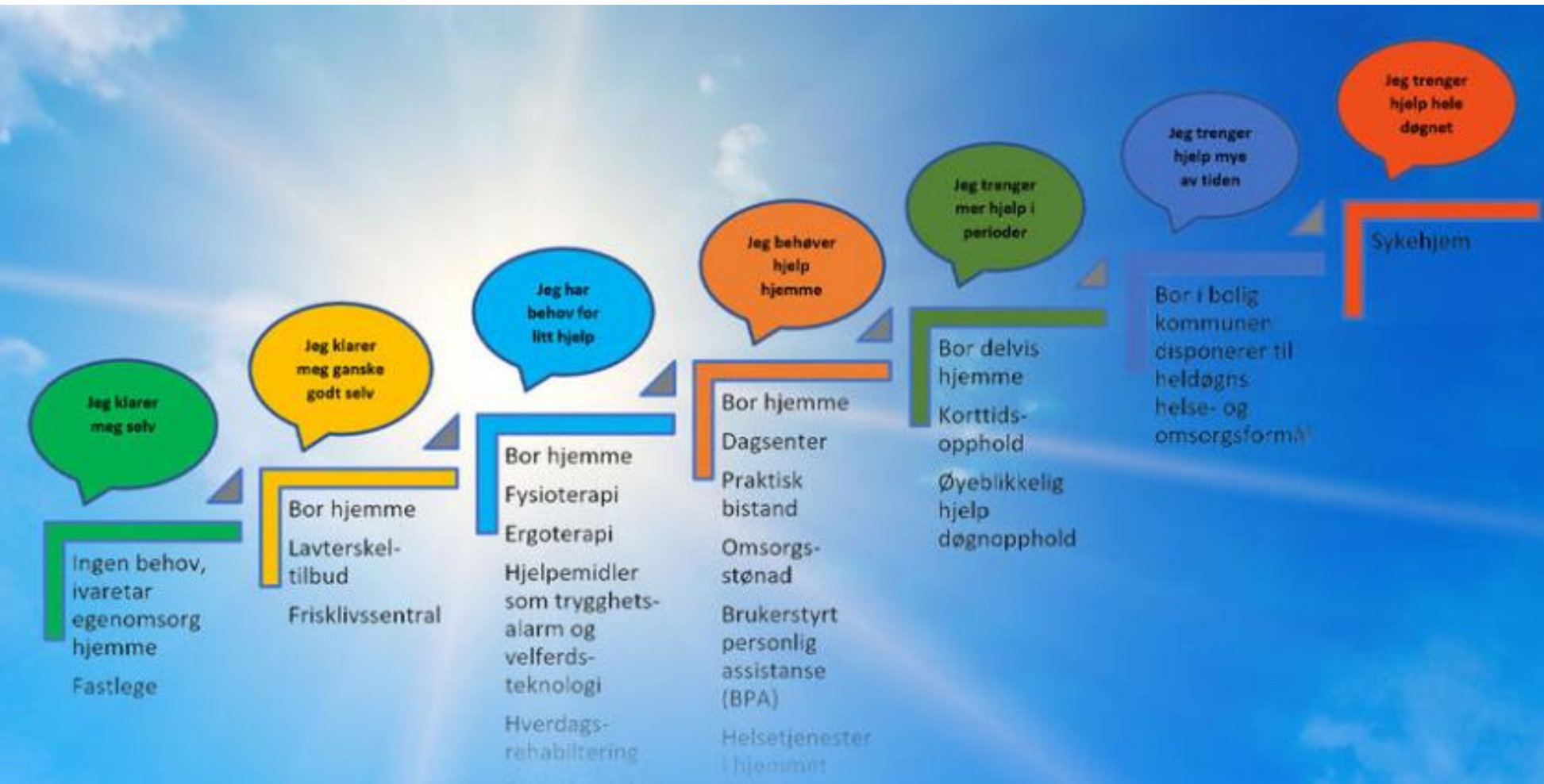
Helse og velferd

- Helse og velferd har budsjettutfordring på 66 mill. kroner
- Det er i tillegg utarbeidet en uprioritert liste der tiltak er kostnadsberegnet

Enhet	Uprioritert tiltaksliste kommunalområdet helse og velferd	Helårsvirkning	Kommentar
Rus og psykisk helse	Vikarlønn/ekstrahjelp tas bort	630 000	Vikar/ekstrahjelp leies ikke inn. Blir mer sårbar, mindre ansatte på jobb
Miljøtjenesten	Gjøre bakvakt i langvaktturnus aktiv	630 000	Sparer inn 1 årsverk. Kan gi språkutfordring
Miljøtjenesten	Fjeme tilbud om kunstterapi	120 000	Sparer 0,2 årsverk. Erstatte kunstterapi i med kulturskolen
Miljøtjenesten	Redusere bemanning dagsenter til 3 dager	300 000	Sparer 0,4 årsverk. Redusert tilbud
Miljøtjenesten	ikke overtid	150 000	Redusert tilbud
Miljøtjenesten	ikke vikarinnele sykdom	450 000	Redusert tilbud
Miljøtjenesten	ikke vikarinnele ferie/ annet	1 555 000	Redusert tilbud
Miljøtjenesten	Redusere HMS møter til 6 pr år	10 000	Redusert informasjonsflyt
Miljøtjenesten	Redusere personalmøter til 6 pr år	50 000	Redusere 0,1 stilling.
Miljøtjenesten	Redusere bemanning avlastning	100 000	Sparer inn 20% stilling. Noe endret turnusbelastning
Miljøtjenesten	Bistand til handling gjøres via nett/dagsenter	50 000	Sparer inn 0,1 stilling. Ikke opplæring i butikk
Miljøtjenesten	Praktisk bistand erstattes med hjemmehjelp	50 000	Sparer inn 0,1 stilling. Ikke opplæring i husarbeid
Miljøtjenesten	Fjeme individuelle treningstilbud	50 000	Sparer inn 0,1 stilling. Ingen egentrening
Miljøtjenesten	Ta bort 1:1 bemanning arb tilbud YNV	420 000	Mister jobbtilbud
Miljøtjenesten	Ta bort dagtilbud CSS	70 000	Fjerner dagtilbud
Miljøtjenesten	Flytte bruker hjem fra CSS	800 000	Mister sitt døve tilbud i Oslo
Miljøtjenesten	Bruker betaler selv for multidose	420 000	Bruker får økt utgift til admin medisin
Hjemmebasert omsorg	Praktisk Bistand – omorganisering av tjenesten, ansatte får ikke oppmøte, men får tildelt brukere etter vedtakstimer	900 000	Sårbart ved fravær. Red 2 årsverk
Hjemmebasert omsorg	Omgjøring av 24/7 helsetjenester i hjemme i omsorgsboliger på Soltoppen til punkttjenester fra hjemmesykepleien.	6 000 000	Omgjøring av 17 boliger, kan ikke ha brukere med sammensatte behov. Red 6 årsverk
Institusjonsbasert omsorg	Kompetanse gjennomgang - Oppgave og ansvarsfordeling - Assisterer inn i pleie	3 000 000	Reduksjon i bruk av vikarbyrå, flere å spille på i drift, ansvarliggjorte medarbeidere. Stabile bemanning
Institusjonsbasert omsorg	Legge ned en etasje institusjon/avdeling, ca 20 plasser	15 000 000	Omstrukturere drift, mer sårbar ved "behovstopper", økt fare for overliggere i sykehus. Økt ventetid, økt forventningsgap mellom ønsket og levert tilbud
Institusjonsbasert omsorg	Samle institusjon i ett bygg	41 000 000	Omstrukturere drift, mer sårbar ved "behovstopper", økt fare for overliggere i sykehus, økt behov for tilde ling av andre bo/tjenesteformer - Villet omstrukturering til hjemmebasert omsorg. Dårlige re tilbud til brukerne og deres pårørende, må bo lengre hjemme som fører til økt press i hjemmetjenesten, vanskelig å få en syke hjemsplass
Helse og mestring	Avvikle aktivitetstilbud	2 587 000	Oppfyller ikke kravene i Leve hele livet, kommunens samfunnsplan og temaplan. Stenge aktivitetshuset pga manglende koordinering. Ingen søknader i fht innhenting av tilskuddsmidler og opprettelse av prosjekter for innbyggerne i kommunen. Ingen kontakt og koordinering mot frivilligheten, ingen aktivitet for hjemmeboende ved Soltoppen, Viknatunet, Bjørkåstunet eller sjøsiden samt noe reduksjon ved Sykestua og NBBS.
Helse og mestring	Legge ned begge dagtilbudene for demente og legge ned Hukommelsesteamet	2 015 000	Oppfyller ikke lovkrav til dagtilbud for demente, som er pålagt, fører til økt arbeidsbelastning på skjermet enhet ved Vestbo og Bokollektive, som da må ivareta disse oppgavene i tråd med lovkrav på avdeling. Dette kan medføre økt uro og stress hos de enkelte og i hele avdelingen.
Helse og mestring	Avvikle frisklivstilbud	1 918 000	Friskliv utgjør en viktig del av vårt helhetlige forebyggende arbeid og er en anbefalt måte å organisere helsefremmende og forebyggende arbeid på. Målet om å fremme helse og forebygge sykdom ved å gi tidlig hjelp til å endre levevaner og mestre helseutfordringer vil ikke nås. Gjennom dette ønsker friskliv å skape livskvalitet, god helse og gode liv. Frisklivstilbudet skal bidra til redusert sykdomsbyrde og
	Sum tiltak uprioritert	78 275 000	

Budsjettutfordringer Helse og velferd - Omsorgstrapp

- Teknisk har budsjettutfordring på 10 mill. kroner
- Kommunalsjef vil gjennomgå forslag til tiltak

Budsjettutfordring kommunalområdet Teknisk	2024	2025	Kommentar
Reduksjon av 4,5 årsverk	-2 100 000	-2 100 000	100 % prosjektleder, 100 % avdelingsleder VA, 50% ingeniør, 200 % fagarbeider.
Reduksjon 50 % stilling brann	-400 000	-400 000	«Lovpålagt» stilling. Settes vakant for 2024, som en følge av organisasjonsendring. Må innarbeides i budsjett 2025. Inndeckes i 2025 ved reduksjon kostander brann, eks red biler
Reduksjon av bilpark	-200 000	-200 000	Reduser antall biler
Redusert energiforbruk 5 %	-400 000	-400 000	Målsetting, noe hele organisasjonen må bidra
Redusert vedlikeholdsbudsjett	-8 000 000	-8 000 000	Kritisk kutt, kon midler til reparasjoner. Vinterdrift på samme nivå som 2023
Reforhandling leieavtaler	-500 000	-500 000	leieavtaler bør reforhandles, også utleieavtaler
Internoverføring fra prosjekt på samme nivå som 2023	-3 000 000	-3 000 000	Egenressurs til prosjektoppfølgning
Oppsigelse av avtale med Trøndelag fylkeskommune - «personal ressurs – kulturmiljø».		-300 000	Ett års oppsigelse (25 %), får virkning for 2025.
Økt husleie omsorgsboliger/ internhusleie	-700 000	-700 000	Økes med KPI – (5,4 %). Det legges opp til høy utleiefrekvens også for budsjett 2024.
Økt pris energi	1 000 000	1 000 000	Dette er en økning Jf avtale med Fjordkraft, gjennom Trøndelag Fylkeskommune.
Økt forsikringspremie	300 000	300 000	Økes med 5,3 % - avtale KLP
Prisstigning kjemikalier	1 400 000	1 400 000	Økte utgifter til drift av basseng, støvbinding veger.
Økte priser renholds midler	150 000	150 000	Fylkeskommunal avtale.
Økte kommunale avgifter	1 000 000	1 000 000	Gjelder gebyrer for vann og avløp
Lønnsøkning 2024	800 000	800 000	Budsjett for 2023 var det ikke innlagt lønnsøkning 2023
Generell kostnadsfokus/effektivisering	650 000	650 000	Bedre samhandling, herunder enhetlig organsiering
Sum tiltak for tilpasning budsjetttramme	-10 000 000	-10 300 000	

- NAV/Samhandling har budsjettutfordring på 7 mill. kroner
- Kommunalsjef vil gjennomgå forslag til tiltak
- Flyktningetjenesten (MAKS) overføres til kommunalområdet 1. januar 2024

- Service og samfunn er et nytt kommunalområde
- Samlet budsjettutfordring utgjør ca. 11, 2 mill. kroner
- Fellestjenesten har foreslått tiltak som samlet utgjør 4,77 mill. kroner

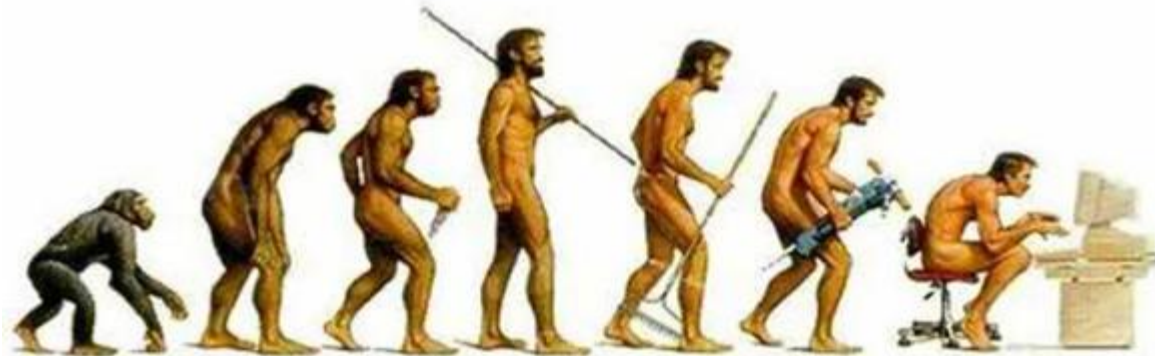
Budsjettutfordring fellestjenesten	2024
Reduksjon IT, kurs, lisenser og fagsystem	1 249 620
Reduksjon fellestjenesten, bla red 1 stilling dokumentsentret	2 692 956
Reduksjon kantinedrift, bla 50 % stillingsreduksjon	496 906
Reduksjon funksjon leiebil	15 000
Reduksjon funksjon fellesutgifter	305 500
Reduksjon kunnskapsprøve alkohol	10 000
Sum tiltak for tilpasning budsjettramme	4 769 982

Budsjettutfordringer Service og samfunn

07.11.2023

- Service og samfunn er et nytt kommunalområde
- Samlet budsjettutfordring utgjør ca. 11, 2 mill. kroner
- Strategi og samfunn har foreslått tiltak som samlet utgjør 4,5 mill. kroner

Budsjettutfordring kommunalområdet Strategi og samfunn	2024
Reduksjon 50 % stillingsressurs	650 000
Ikke deltakelse Aqua Bord/NorFishing	50 000
Ingen informasjonsside Ytringen	60 000
Ikke bruk av samfunnsfond/næringsfond	3 500 000
Ingen avtale med Merurbutikkene	50 000
Ingen støtte Sopin festivalen	50 000
Ingen prosjektopsjon til NKNF (Næringsforeningen)	100 000
Ikke støtte til Namdal Landbruksrådgivning	40 000
Ikke budsjettert ressurs Kråkøya	
Ikke budsjettert fiber/mobil infrastruktur	
Sum tiltak for tilpasning budsjetttramme	4 500 000

Budsjettutfordringer Service og samfunn

07.11.2023

51

- Service og samfunn er et nytt kommunalområde
- Samlet budsjettutfordring utgjør ca. 11, 2 mill. kroner
- Kultur/bibliotek har foreslått tiltak som samlet utgjør 1,94 mill. kroner i 2024, og helårsvirkning i 2025 med 2,4 mill. kroner

Budsjettutfordring Kultur	2024	2025	Kommentar
Reduksjon 1,4 stilling kulturtimen, fra og med høsten 2024	425 168	850 337	Konsekvensen er at barna må på ordinært SFO tilbud
Undervisningsmaterieell kulturtimen	20 000	40 000	
Undervisningsmaterieell øvrige fag	10 000	10 000	
Vikarlønn ved sykdom	30 000	30 000	Det leies ikke inn vikar ved sykdom og elever i kulturskolen mister undervisningstimer ved sykdom.
Demensvennlig kor	75 000	75 000	
Midlertidig ansatte reduseres med 35 % stilling	115 293	115 293	Kan bli færre elever i kulturskolen og flere på ventelister. Dette medfører også at elevene på Foldereid og delvis på Val nå vil få tilbud om undervisning på Kolvereid i stedet.
Reduksjon 1 stilling bibliotek	466 654	466 654	
Omgjøring til skolebibliotek Austafjord og Gravik fra høst 2024	8 045	16 100	Red 13,4 % stilling. Konsekvens er at skolene selv må bemanne opp denne ressursen.
Vikarlønn ved sykdom bibliotek	280 000	280 000	
Fritidskort	150 000	150 000	
Kulturmidler	300 000	300 000	Dette vil gå utover lokale lag og foreninger, dersom denne skal reduseres såpass mye må man se det i sammenheng med øvrige tilskudd som blir gitt til lokale lag og foreninger. Eks mental helse, Nærøy og Vikna Revmatikerforeninger
UKM, red fastlønn fra 15 % stilling til 10 % stilling fra høsten 2024	13 500	27 000	Ses i sammenheng med ungdomskubbene og får til et samarbeid mellom UKM ressurs og ungdomsarbeider.
Den kulturelle skolesekken, red kjøp av tjenester	50 000	50 000	Dette vil medføre at det blir færre aktiviteter i DKS for skoleåret 24/25
Sum tiltak for tilpasning budsjettamme	1 943 660	2 410 384	

Tilskudd

07.11.2023

 Nærøysund kommune

• Listen til høyre ligger på kommunedirektørens område

• Listen under (blå) ligger på driftsområdene

Tilskudd til:	Beløp
Barnevernsvakt (Steinkjer vertskommune)	425 000
Folla Event AS	50 000
KS Eiendomsskatteforum	6 000
Midt-Norge 110 sentral IKS	676 000
Norsk Kulturarv	16 000
Norsk Kulturskoleråd	15 785
OKS Trøndelag SA (OKS = opplæringskontoret)	1 000
Revisjon Midt-Norge	1 275 000
RIL Anlegg	110 000
Salgs- og skjenkekontrollen	70 000
Sivilforsvaret	25 000
Trainee Trøndelag	5 000
TV-aksjonen (årlig innsamling i regi av NRK)	10 000
Vannområdekoordinator (samarbeidspros. i Namdalen)	110 000
totalt 220 000	
Ytre Namdal Vekst AS – tilsk Steam	2 500 000
Åsjord Økonomi og Rettshjelp – kontrollsekr	160 000
Sum	5 454 785

Tilskudd til:	Beløp
Flyplassalliansen	15 000
Frivillighetssentralene (Statlig tilskudd kr 942.000, komm. tilsk kr 158.000)	1 100 000
Kystriksvegen	82 000
Landssammenslutningen av norske vindkraftk. - LNVK	33 000
Laukvika Gård	100 000
LHL Vikna/Nærøy	15 000
Marin forsøpling (innsamling av plast)	400 000
Mental helse Ytre Namdal	100 000
Museet Midt IKS	1 630 000
Namdal Rehabilitering IKS	2 326 000
Namdals folkehøgskole	100 000
Namdalskysten Næringsforening (driftsstøtte)	250 000
Namdalskysten Næringsforening (prosjekt)	100 000
Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFKK)	45 000
NOK Trøndelag – Ressursenter mot seksuelle overgrep	50 000
Nord-Trøndelag Krisesenter IKS	560 000
Norsk Landbruksrådgivning (NLR)	40 000
Nærøy og Vikna Revmatikerforening	40 000
Nærøya AS	60 000
Nærøysund Idrettsråd	20 000
Nærøysund kirkelige Fellesråd	8 800 000
Redningsselskapet	5 000
Region Namdal (interkommunalt politisk råd)**	532 000
Ungt Entreprenørskap Trøndelag*	205 000
Vannområdekoordinator (samarbeidspros. i Namdalen)	110 000
totalt 220 000	
Veterinærvakta i Ytre Namdal	167 000
Visit Namdal SA	435 000
Ytre Namdal Vekst AS (driftstilskudd)	1 660 400
Sum	18 545 400

* Dekkes av regionrådet

** Dekkes av NTE-fondet

- Budsjett 2024 er utarbeidet med en forutsetning om reduksjoner/driftstilpasninger på til sammen 129 mill. kroner
  - Det forutsetter at det blir vedtatt tiltak tilsvarende 129 mill. kroner i helårsvirkning for 2025.
  - Driftsrammen skal ytterligere ned med 15 mill. kroner i 2025, og videreføres resten av perioden.
- Hvis en ikke lykkes med å vedta tiltak for nevnte reduksjon vil det om en stund ikke være midler nok for ivaretagelse av tjenestenivået.
  - Dette vil medføre regulerings saker for å styrke driftsrammene i første kommunestyre etter nyttår.
  - All styrking av driftsrammer må hovedsakelig dekkes inn ved bruk av disposisjonsfond

Budsjett og økonomiplan 2024 – 2027, oppsummering

07.11.2023

54

- Tilgjengelig likvid disposisjonsfond utgjør per nå ca. 100 mill. kroner.
- Ved bruk av det likvide disposisjonsfond vil likviditeten etterhvert bli svært anstrengt, noe som vil kunne medføre opptak av kassakreditt.
- Kommunedirektøren vil beskrive situasjonen som alvorlig, og at det er påkrevd å vedta tiltak for å få budsjettkontroll med driften.
- I tillegg til ovenstående er det behov for å etablere økonomisk handlingsrom, størrelsesorden 30-60 mill. kroner, til utvikling og investering
  - Derfor bør produksjonsavgift havbruk og vindkraft gradvis fases ut fra driften
  - Netto likviditetsmessig driftsresultat bør etableres i budsjett
- Nytt inntektssystem vil kunne innebære nye/forsterkede utfordringer – følg med!

Halvparten av grunnrenteskatten fra havbruk skal tilføres kommunesektoren

- Tilførsel av grunnrenteskatten til kommunesektoren- Prop. 78LS (2022 – 2023):
  - Produksjonsavgift (90 øre per kilo fra 1.7.2023)
  - 55 prosent av inntektene fra salg av ny tillatelseskapasitet
  - **Ekstrabevilgning til kommunesektoren** i år der grunnrenteskatten er høy. Ekstrabevilgningen fordeles til kommunene etter kostnadsnøkkelen i rammetilskuddet, og fordeles også til fylkeskommunene. Beregningen baseres grunnrenteskatten året før.

Kommunesektoren skal få inntekter tilsvarende halvparten av provenyet fra grunnrenteskatten.

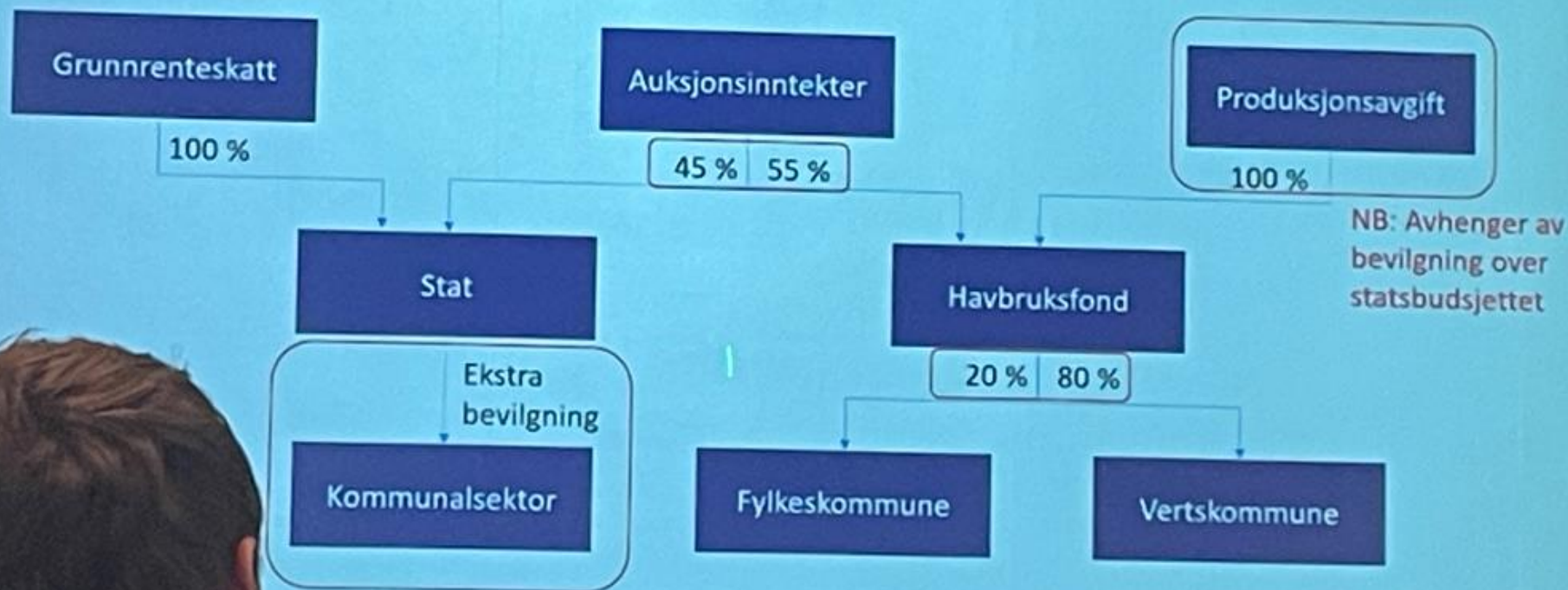
Men kommunesektoren får ingen utbetaling av øremerket tilskudd fra grunnrentebeskatningen i 2024

- Fra Prop 1 S (2023-2024):
«I tillegg la regjeringa i Prop. 78 LS (2022–2023) opp til å gi ei ekstraløyving i år der grunnrenta er høg, fordelt til kommunane etter kostnadsnøkkelen i rammetilskotet og til fylkeskommunane. Regjeringa foreslår no at ekstraløyvinga blir nytta til å delfinansiere tiltak på barnehageområdet. Midlane til barnehagetiltaka er foreslått plassert på kommunane sitt rammetilskot.»
- KS oppfatter kommentaren slik:
  - Kompensasjon for redusert makspris i barnehage er innarbeidet i kommunenes rammetilskudd på ordinær måte (understøttes av Grønt Hefte 2024)
  - Samlet rammetilskudd finansierer også redusert maksimalpris
  - Men kommunesektoren får ikke eget tilskudd fra havbruk i 2024.
Staten har i stedet prioritert redusert maksimalpris, og innenfor statens egne budsjetttrammer vil en ikke prioritere utbetaling av øremerket tilskudd vedr. havbruk til kommunene.

Havbruksinntekter stat og kommuner

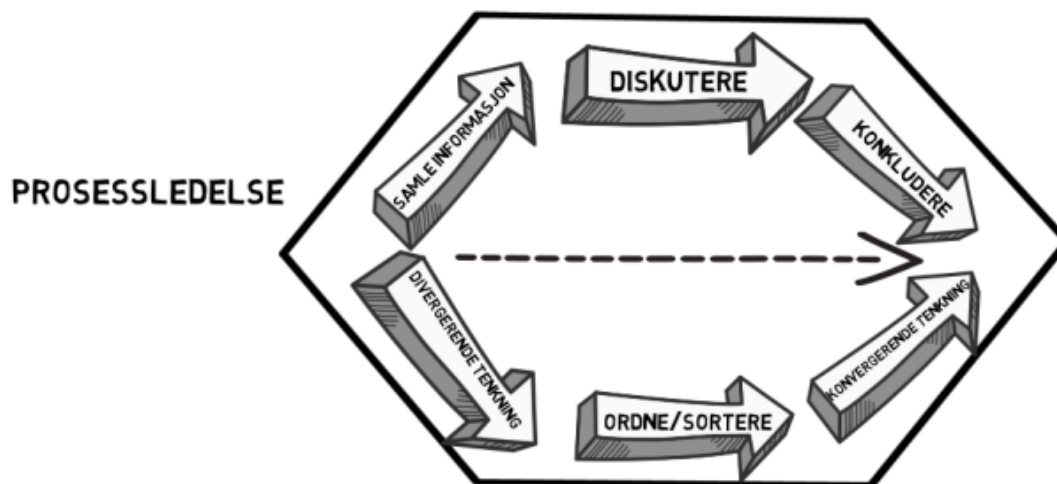
- I budsjettforutsetning for 2023 hadde regjeringen lagt til grunn at produksjonsavgiften skulle bidra med 750 mill. kroner basert på en avgift på 56 øre per kg.
- Ved innføring av grunnrenteskatt ble produksjonsavgiften hevet til 90 øre og anslaget for inntekter økt med 450 mill. kroner, gjeldende fra 1. juli 2023.
  - Samtidig ble andelen til fylkeskommunene økt fra 12,5 % til 20 %
  - Sum produksjonsavgift utgjør med dette 1,2 mrd. i 2023, herav skal fylkeskommunen ha sin andel
- Restauksjon (overført fra 2022, sum utgjorde 24 644 tonn) ble fullført i begynnelsen av oktober, noe som utgjorde 8 243 tonn. Samlet vederlag for auksjonen ble 1,5 mrd. kroner.
  - Av dette beholder kommunesektoren (inkl. fylkeskommunen) 55 %

Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft fra 2024

- Effektiv skattesats på 35 prosent
  - overgangsordninger for eksisterende vindkraftanlegg
- Minst halvparten av grunnrenteskatteinntektene gå til kommunene gjennom produksjonsavgift og en ekstra bevilgning i år med høy grunnrente
  - **Produksjonsavgiften til kommunene** øker til 2,3 øre per kWh fra 1.1.2024
  - Naturressursskatt foreslås ikke innført for landbasert vindkraft
- Produksjonsavgiften for 2023 som skal overføres kommunene i 2024 anslås til 338 mill. kroner.

- **Kommunedirektøren vil fremme budsjettsak der tiltak fra kommunalområdene for å oppnå budsjettbalanse vil fremkomme.**
- **I tillegg vil det fremmes forslag for bedring av handlefriheten.**
- **Budsjettsak søkes utsendt i løpet av mandag 13. november**
- **Møte i HTV forum den 9. november**
- **Kommunestyret samles til arbeidsmøte budsjett den 21. november**
- **Formannskapet overtar budsjettet 30. november**
- **Høring budsjett og økonomiplan 2024 – 2027 vil være mellom 30. november til 14 desember.**
- **Kommunestyrebehandling den 14. desember**
- **Viktig å få til gode politiske prosesser frem til formannskapsbehandling**

Takk for oppmerksomheten